

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2025

**cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare al sistemului informațional
al Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2025-2027**

În temeiul art. 6 lit. b) și h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412, cu modificările ulterioare, Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.306/2025 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 269-288, art. 319), Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul de dezvoltare al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2025-2027, se anexează.
2. Ministerul Finanțelor va asigura monitorizarea, coordonarea și realizarea implementării Programului de dezvoltare al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat.
3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Finanțelor.
4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministra finanțelor

Victoria BELOUS

Programul de dezvoltare al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat

pentru anii 2025-2027

CAPITOLUL I

INTRODUCERE

În ultimele decenii, Serviciul Fiscal de Stat (SFS) din Republica Moldova a inițiat și implementat reforme menite să îmbunătățească eficiența administrării fiscale și să consolideze relația cu contribuabilii. Totuși, în ciuda acestor eforturi, infrastructura sistemului informațional al SFS nu a reușit să mențină ritmul cu schimbările rapide din tehnologie și cu cerințele tot mai complexe ale unui sistem fiscal modern. Pe măsură ce economia globală devine din ce în ce mai digitalizată, volumele mari de date, nevoia de automatizare și presiunile pentru integrarea cu sistemele fiscale internaționale se impune o tranziție inevitabilă către o infrastructură a sistemului informațional mai avansată și o strategie modernă de administrare fiscală.

Un factor determinant în necesitatea modernizării SFS îl reprezintă creșterea exponențială a volumului de date fiscale pe care SFS trebuie să le gestioneze. Digitalizarea economiei, expansiunea comerțului electronic și creșterea numărului de contribuabili care își desfășoară activitățile în multiple jurisdicții creează provocări imense pentru infrastructura actuală. În acest context, procesele tradiționale, dependente de intervenția manuală și bazate pe sisteme învechite, nu mai sunt capabile să facă față acestei presiuni. Datele fiscale trebuie acum procesate rapid și cu un grad ridicat de acuratețe pentru a preveni erorile, evaziunea fiscală și alte forme de non-conformitate. Lipsa unui sistem informațional eficient împiedică monitorizarea în timp real a activităților economice, limitând astfel capacitatea autorității de a detecta riscurile și fraudele în timp util.

În plus, transformările tehnologice globale și emergența noilor tehnologii, cum ar fi inteligența artificială, Big Data și analiza predictivă, oferă oportunități semnificative pentru SFS de a îmbunătăți și automatiza procesele fiscale. Aceste tehnologii permit autorităților fiscale să analizeze volume mari de date pentru a identifica tipare suspecte, comportamente de risc și pentru a îmbunătăți eficiența colectării impozitelor. Prin automatizarea proceselor repetitive și utilizarea de algoritmi avansați, se poate reduce considerabil timpul necesar pentru verificarea și administrarea impozitelor, creând în același timp o infrastructură flexibilă și scalabilă. De asemenea, utilizarea acestor soluții reduce dependența de resursele umane, eliminând erorile și asigurând o administrare fiscală transparentă și eficientă.

Un alt factor major care impune modernizarea urgentă a sistemului informațional al SFS este procesul de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană. În calitate de țară candidată la aderare, Moldova trebuie să-și alinieze politicile și sistemele fiscale la standardele și cerințele UE. Acest lucru presupune integrarea cu platformele europene de schimb de informații fiscale, cum ar fi VAT Information Exchange System (VIES), One Stop Shop (OSS) și Central Electronic System on Payment Information (CESOP). Aceste sisteme sunt esențiale pentru facilitarea tranzacțiilor economice transfrontaliere și pentru reducerea fraudei fiscale prin schimbul rapid și sigur de date fiscale între statele membre ale UE. În lipsa unei infrastructuri a sistemului informațional capabile să susțină aceste integrări, Republica Moldova riscă să rămână în urmă în procesul de armonizare cu politicile europene.

Totodată, modernizarea infrastructurii sistemului informațional al SFS este necesară și din perspectiva utilizării mai eficiente a resurselor umane și financiare. În momentul de față, multe dintre

procesele administrative ale SFS sunt dependente de sisteme învechite, care nu mai sunt capabile să susțină nevoile actuale. Acest lucru duce la o utilizare inefficientă a resurselor, în special în ceea ce privește costurile de întreținere și operaționale. Prin adoptarea tehnologiilor cloud și a soluțiilor de virtualizare, SFS poate reduce costurile asociate cu achiziționarea și întreținerea echipamentelor hardware tradiționale, permițând totodată o gestionare mai flexibilă și mai eficientă a datelor și a resurselor. Aceste tehnologii permit, de asemenea, o scalare rapidă a capacității de stocare și procesare, ceea ce este esențial pentru a face față volumelor de date în creștere, fără a investi în mod constant în infrastructuri fizice noi.

Un alt aspect important al modernizării îl reprezintă capacitatea de a răspunde rapid la schimbările globale și crizele economice sau sociale, cum a fost, de exemplu, pandemia de COVID-19. În această perioadă, s-a evidențiat necesitatea unor soluții digitale eficiente care să permită contribuabililor să interacționeze cu autoritatea fiscală de la distanță, fără a fi necesară deplasarea fizică la birouri. Lipsa unor astfel de soluții nu numai că afectează eficiența administrativă, dar subminează și încrederea contribuabililor în capacitatea instituției de a oferi servicii eficiente și sigure. Modernizarea sistemului informațional ar permite dezvoltarea unor platforme online robuste, capabile să susțină o gamă largă de servicii fiscale digitale, accesibile de oriunde și în orice moment.

Astfel, necesitatea modernizării infrastructurii sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat din Republica Moldova este determinată de o combinație de factori interni și externi, care variază de la creșterea volumului de date fiscale și oportunitățile oferite de noile tehnologii, până la cerințele de conformitate impuse de integrarea europeană. Modernizarea nu doar că va optimiza procesele fiscale, dar va asigura și o mai bună utilizare a resurselor, îmbunătățind în același timp experiența contribuabilului și întărind încrederea publicului în sistemul fiscal. În acest context, modernizarea sistemului informațional reprezintă o prioritate strategică pentru dezvoltarea economică și administrativă a Republicii Moldova și o condiție esențială pentru integrarea în Uniunea Europeană.

Implementarea Programului va contribui la atingerea obiectivelor din Componenta 5: Politici fiscale și vamale și administrarea veniturilor din Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 71/2023, precum și a obiectivelor prevăzute în Capitolul 16: Fiscalitate din Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025-2029, asigurând o fiscalitate echitabilă, eficientă, sustenabilă și alinierea sistemelor la standardele și cerințele UE.

Aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană este un proces complex și de lungă durată, care necesită numeroase ajustări economice, politice și sociale. Un domeniu important în acest proces este alinierea administrării fiscale și infrastructurii sistemului informațional la cerințele Uniunii Europene. Pentru SFS, această aliniere este importantă, deoarece Uniunea Europeană pune un accent deosebit pe eficiența administrativă, combaterea fraudei fiscale și facilitarea schimbului de informații între statele membre.

Un prim pas în această direcție este adoptarea și integrarea platformelor europene de schimb de informații fiscale, care sunt necesare pentru facilitarea tranzacțiilor economice și comerciale transfrontaliere. În acest sens, Republica Moldova trebuie să asigure compatibilitatea sistemului informațional cu sisteme precum VIES (VAT Information Exchange System), OSS (One Stop Shop) și CESOP (Central Electronic System on Payment Information). Aceste sisteme ajută la monitorizarea și gestionarea eficientă a tranzacțiilor economice internaționale, prevenind evaziunea fiscală și consolidând controlul asupra fluxurilor financiare transfrontaliere.

Un alt aspect important al alinierii la cerințele Uniunii Europene este adoptarea și implementarea directivelor DAC (Directives Administrative Cooperation), care reglementează

schimbul automat de informații fiscale între statele membre. DAC include o serie de directive care impun statelor membre obligații de a schimba automat informații cu privire la diverse domenii, inclusiv rulările fiscale (DAC3), rapoartele de țară (DAC4), proprietarii beneficiari (DAC5) și aranjamentele transfrontaliere (DAC6). Pentru a se conforma acestor cerințe, Republica Moldova urmează să-și dezvolte capacitatea tehnologică de a colecta, procesa și transmite datele necesare conform standardelor impuse de Uniunea Europeană.

De asemenea, alinierea la cerințele europene presupune și o securizare avansată a infrastructurii sistemului informațional și a schimburilor de date, în special în contextul informațiilor sensibile schimbate între autoritățile fiscale. Uniunea Europeană impune standarde ridicate de securitate cibernetică și protecția datelor, ceea ce înseamnă că SFS urmează să implementeze soluții moderne de securitate cibernetică, precum criptarea datelor, protecția împotriva atacurilor cibernetice (IDS/IPS) și prevenirea scurgerilor de informații (DLP). Aceste măsuri sunt necesare pentru a asigura integritatea și confidențialitatea datelor fiscale transmise între autoritățile fiscale din diferite state membre ale Uniunii Europene.

Pe lângă integrarea tehnologică și securitatea informațiilor, alinierea la cerințele UE impune și o reformare a cadrului legislativ și a procedurilor administrative ale SFS. Legislația națională trebuie urmează a fi ajustată conforma directivelor și reglementărilor europene, iar personalul SFS necesită a fi instruit corespunzător pentru a aplica noile proceduri și standarde impuse de Uniunea Europeană. Acest proces va necesita investiții semnificative în formare și dezvoltare profesională, precum și colaborare strânsă cu experții europeni și autoritățile fiscale din statele membre UE.

Așadar, alinierea la cerințele de aderare la Uniunea Europeană este crucială pentru modernizarea SFS și pentru integrarea Republicii Moldova în spațiul fiscal european. Adoptarea platformelor de schimb de informații fiscale, implementarea directivelor DAC și consolidarea securității cibernetice vor permite SFS să își îndeplinească obligațiile față de Uniunea Europeană și să faciliteze o tranziție lină către un sistem fiscal modern, eficient și transparent, compatibil cu standardele europene. Această aliniere va sprijini dezvoltarea economică a țării și va consolida relațiile comerciale și fiscale cu partenerii europeni.

CAPITOLUL II

ANALIZA SITUAȚIEI

În prezent, SFS se confruntă cu diverse provocări legate de sistemul informațional și de procesele interne, care necesită îmbunătățiri semnificative pentru a se alinia la standardele moderne de eficiență și securitate.

O problemă majoră cu care se confruntă SFS este fragmentarea infrastructurii sistemului informațional. Sistemele existente, deși au capacitatea de a gestiona procese importante precum declarațiile fiscale electronice și de evidență a obligațiilor fiscale, sunt dezvoltate pe platforme diferite, cu tehnologii variate. Această fragmentare creează probleme în ceea ce privește integrarea datelor și eficiența operațională. În plus, multe procese sunt încă realizate manual sau semi-manual, ceea ce duce la erori și la o performanță scăzută.

Un exemplu concret îl reprezintă dificultatea în gestionarea integrată a datelor între diferitele registre naționale și internaționale. Sistemele de înregistrare fiscală nu sunt complet compatibile între ele, ceea ce știrbește din rapiditatea și eficiența accesului la date. Deși au fost implementate soluții precum SIA „e-Cerere” și sistemul de facturare electronică SIA „e-Factura”, acestea necesită extinderi și îmbunătățiri pentru a facilita o integrare completă și automatizarea proceselor.

Responsabilitatea privind gestionarea sistemului informațional și a securității informațiilor în cadrul SFS este exercitată, în principal, prin intermediul IP „CTIF” – administratorul tehnico-

tehnologic desemnat conform Hotărârii Guvernului nr. 125/2018, ceea ce determină, în anumite situații, o diminuare a gradului de control direct al SFS asupra procesului de dezvoltare a sistemului informațional. În plus, securitatea cibernetică a sistemelor din cadrul sistemului informațional necesită îmbunătățiri majore. În prezent, cadrul operațional al SFS pentru gestionarea vulnerabilităților și controlul accesului necesită consolidare. Protocolul existent de gestionare a incidentelor de securitate nu este suficient de clar definit, iar măsurile de protecție împotriva scurgerilor de informații sau atacurilor cibernetice sunt încă limitate și necesită extindere. Este necesară implementarea unor soluții mai avansate, cum ar fi criptarea end-to-end și sistemele de detectare a intruziunilor (IDS/IPS).

În ceea ce privește automatizarea proceselor de control fiscal, SFS folosește în prezent sisteme de analiză a riscurilor fiscale, însă majoritatea proceselor de control rămân dependente de intervenția manuală. Integrarea datelor și utilizarea analiticii avansate pentru operațiunile de control și conformare sunt încă în faze incipiente, ceea ce limitează capacitatea SFS de a monitoriza și detecta riscurile în timp real.

Sistemele de control și conformare urmează a fi îmbunătățite pentru a permite colectarea și analiza automată a datelor în timp real. Implementarea unui standard de raportare fiscală primară și adoptarea de soluții avansate de analiză predictivă vor îmbunătăți capacitatea SFS de a identifica fraudele fiscale și de a optimiza procesul de control și conformare.

O altă provocare majoră este capacitatea limitată a infrastructurii sistemului informațional actuale de a susține volumul în creștere de date și cerințele analitice avansate. SFS nu dispune încă de un cadru robust de guvernare a datelor, iar accesul la date în timp real este limitat. Integrarea datelor între diferite sisteme este parțială, ceea ce limitează pe alocuri valorificarea deplină a acestora în procesul decizional și în optimizarea fluxurilor interne.

Pentru a remedia aceste probleme, este necesară o modernizare extensivă a infrastructurii sistemului informațional, inclusiv dezvoltarea unui cadru formal de guvernare a datelor care să asigure calitatea, securitatea și integritatea datelor. De asemenea, trebuie implementate soluții de big data, inclusiv implementarea conceptului de Data Warehouse și instrumente de business intelligence, care să permită o analiză detaliată și luarea deciziilor bazate pe date, cu un accent special pe riscurile fiscale și conformitatea contribuabililor.

În ansamblu, analiza situației curente a SFS evidențiază necesitatea unei modernizări substanțiale a infrastructurii sistemului informațional. Fragmentarea actuală a sistemelor, absența unui cadru consolidat de guvernare și nivelul mediu de automatizare a proceselor influențează eficiența și securitatea administrării fiscale, evidențiind necesitatea unor intervenții structurale. Pentru a se alinia la cerințele Uniunii Europene și pentru a îmbunătăți performanța, SFS urmează să implementeze un cadru de guvernare al sistemului informațional solid, să îmbunătățească securitatea cibernetică și să integreze soluții avansate de automatizare și analiză a datelor.

Managementul contribuabililor în administrația fiscală din Republica Moldova implică o serie de procese și măsuri menite să gestioneze eficient contribuabilii și să permită furnizarea de servicii fiscale electronice. Utilizarea tehnologiilor informaționale moderne joacă un rol semnificativ în eficientizarea acestor procese și în creșterea eficienței generale a procesului de administrare fiscală a contribuabililor. De asemenea, oferă oportunitatea de a transforma serviciile digitale de la servicii de tip cerere-executare-răspuns către servicii instantanee de autoservire prin mijloace on-line. Analiza situației actuale se va prezenta conform principalelor procese de bază (core processes).

2.1 Înregistrarea contribuabililor:

O componentă importantă a procesului de administrare fiscală a contribuabililor este sistemul informațional automatizat „e-Cerere” (*în continuare – SIA „e-Cerere”*), care permite contribuabililor

să depună diverse cereri în format electronic. SIA „e-Cerere” este o soluție informațională menită să substituie procedura tradițională de depunere a cererilor de către contribuabili cu un mecanism modern, bazat pe tehnologii informaționale.

Astfel, sistemul permite procesarea electronică a cererilor depuse on-line de către contribuabili și emiterea certificatelor de către SFS cu utilizarea semnăturii electronice pentru:

1. înregistrarea/anularea în calitate de plătitor TVA;
2. înregistrarea on-line a contribuabililor/obiectelor impozabile;
3. înregistrarea/anularea în calitate de plătitor de Accize;
4. efectuarea/amânarea controalelor fiscale;
5. modificarea perioadei fiscale;
6. eliberarea confirmării veniturilor;
7. stingerea obligației fiscale prin compensare și/sau restituirea mijloacelor bănești;
8. înregistrarea contractelor de locațiune;
9. eliberarea patentei de întreprinzător.

Tabelul nr.1 Date statistice cu privire la utilizarea serviciilor publice

Nr. d/o	Denumirea serviciului din cadrul SIA „e-Cerere”	Total solicitări 2024	Total solicitări Online, 2024	Total solicitări Ghișeu, 2024	Total solicitări 2025*	Total solicitări Online, 2025*	Total solicitări Ghișeu, 2025*
1	Certificat de atribuire a codului fiscal	847	24	823	229	13	216
2	Înregistrarea activității de prelucrare și/sau fabricare a mărfurilor supuse accizelor	12	12	0	7	7	0
3	Înregistrarea on-line a contribuabililor	1806	13	1793	635	8	627
4	Înregistrarea subdiviziunilor/obiectelor impozabile	54608	45172	9436	25440	22348	3092
5	Confirmarea privind veniturile obținute în Republica Moldova de persoanele fizice cetățeni ai Republicii Moldova	24966	18306	6660	13963	13959	7961
6	Eliberarea/prelungirea patentei de întreprinzător	30387	164	30223	18730	141	18589
Total		112626	63691	48935	59004	36476	30485

*Pentru perioada ianuarie-iunie 2025

Efectuând analiza datelor dintre numărul total de solicitări depuse în regim online și numărul de solicitări la ghișeu, se atestă că totuși contribuabilii în mare parte preferă procedura tradițională.

2.2 Declarații fiscale și raportare:

Pentru depunerea declarațiilor fiscale este utilizat sistemul informațional automatizat „Declarație electronică”. În vederea implementării mecanismului de obligativitate a utilizării metodelor automatizate de raportare, SFS a avut o abordare etapizată prin conformarea treptată a contribuabililor în vederea utilizării mecanismului de raportare electronică. Acest lucru poate fi observat prin prisma modificărilor efectuate la art. 187 alin.(2¹) din Codul fiscal, inițiate încă din anul 2011.

Astfel, în anul 2024 avem o rată de **99,6%** de prezentare a dărilor de seamă fiscală prin metode automatizate de raportare electronică (1 830 336 declarații electronice din totalul de 1 837 833 declarații prezentate).

2.3 Colectarea impozitelor și taxelor:

Sistemul informațional automatizat „Contul curent al contribuabilului” permite accesul la informațiile privind obligațiile fiscale ale contribuabililor și verificarea situației actuale a tuturor restanțelor sau sumelor plătite în plus către bugetul public național. În situația actuală se atestă o perioadă de actualizare a datelor care se desfășoară cu întârziere, în cazul reflectării plăților în Sistemul Informațional al SFS, acest proces se desfășoară într-o perioadă de la 1 zi la 5 zile, iar calculul cu 1 zile întârziere, or acest proces ar trebui să fie unul instant.

Modulul „Contul unic”, facilitează plata obligațiilor fiscale, oferind oportunitatea achitării tuturor obligațiilor fiscale printr-o singură plată. În anul 2019, modulul „Cont unic” a fost integrat cu serviciul guvernamental MPay, care permite plata obligațiilor fiscale direct de pe interfața modulului menționat, fără necesitatea imprimării și remiterii ordinului de plată la prestatorul de servicii de plată.

2.4 Acțiuni de conformare fiscală

În prezent, SFS se confruntă cu limitări privind disponibilitatea și accesibilitatea extinsă a datelor, precum și cu un nivel redus de integrare cu surse externe. De asemenea, utilizarea instrumentelor de analiză generală și avansată este încă limitată, ceea ce reduce potențialul de valorificare strategică a datelor disponibile.

Guvernanța datelor este centralizată și definită prin aplicarea bunelor practici de management în cadrul SFS. SFS urmează să-și îmbunătățească capacitatea privind tipul de date, momentul și modul în care le gestionează, să îmbunătățească în mod sistematic calitatea datelor și să aplice bune practici de guvernanță a datelor.

În prezent, SFS nu poate îmbunătăți în mod semnificativ procesele fiscale de bază fără a consolida sistemul informațional al SFS (SI SFS), sub o singură platformă standardizată. Îmbunătățirile părților separate pot aduce mici câștiguri, dar nu schimbări strategice. Principalele limitări sunt următoarele:

1. Infrastructură TIC (Tehnologia informației și comunicațiilor) la IP „CTIF” aflată la sfârșitul duratei de viață și necesită investiții de capital importante.
2. Tranziția limitată sau imposibilă, a sistemelor dezvoltate pe tehnologii învechite, către Centrul de date al STISC (Serviciul tehnologia informației și securitate cibernetică).
3. O mare varietate de tehnologii utilizate în trecut pentru a crea sisteme de aplicații, neactualizate și potențial vulnerabile la amenințări cibernetice.

Beneficiile exploatării unei infrastructuri TIC și a unei platforme de aplicații standardizate se vor concretiza prin reducerea riscurilor operaționale, a capacității de gestionare, a agilității și a pregătirii pentru schimbări, a costurilor de întreținere și operaționale, a posibilității de a se axa pe dezvoltarea de servicii complementare (non-core), asigurarea calității datelor și multe altele.

Guvernanța și gestionarea sistemului informațional, inclusiv securitatea cibernetică, sunt delegate în mare măsură unui organism competent, dar extern, și anume IP „CTIF”.

Servicii pentru contribuabili:

SFS, în calitate de instituție publică, nu poate funcționa în izolare față de contribuabilii pe care îi deservește – aceștia fiind, în esență, sursa legitimității sale. Pentru a obține sprijin și conformare din partea contribuabililor, este esențial ca instituția să comunice transparent intențiile sale, să-și consolideze imaginea publică și să se apropie activ de contribuabil, inclusiv prin adaptarea structurii organizaționale și a proceselor interne la nevoile și așteptările acestora.

Acest lucru se realizează prin intermediul canalelor existente de comunicare: pagina web oficială www.sfs.md, paginile de pe rețele de socializare (Facebook, Instagram, LinkedIn, Telegram), canalul de Youtube, modulul „Mesagerie” din cadrul SIA „Cabinetul personal al contribuabilului”, seminare de instruire, ședințe cu mediul de afaceri/grupuri de contabili, etc.

Formarea opiniei publice pentru dezvoltarea unei conștiințe fiscale reprezintă o sarcină pe care autoritatea fiscală și-a asumat-o și va continua să o dezvolte în viitor.

Autoritatea fiscală din Republica Moldova se confruntă cu o serie de lacune tehnologice care împiedică optimizarea activităților sale și eficiența administrării fiscale. Identificarea și înțelegerea acestor limitări reprezintă un pas esențial pentru elaborarea unui plan coerent de modernizare, orientat spre alinierea infrastructurii informatice la cerințele Uniunii Europene și la standardele actuale de performanță și securitate.

Multe dintre sistemele sistemului informațional – trebuie de expus altfel, excluzând cacofonia existente în cadrul SFS sunt construite pe tehnologii învechite, care nu mai răspund nevoilor actuale de procesare și gestionare a datelor. Aceste sisteme nu sunt integrate eficient, ceea ce duce la dificultăți majore în transferul și utilizarea datelor între departamentele interne și între SFS și alte instituții naționale sau internaționale. Lipsa interoperabilității între diferitele sisteme nu permite accesul eficient și rapid la informații esențiale, ceea ce afectează negativ procesele administrative și de audit.

Volumul de date gestionat de SFS crește continuu, însă capacitatea de stocare și procesare a datelor rămâne limitată. În lipsa unor soluții moderne de cloud computing și de virtualizare a resurselor, SFS se confruntă cu probleme legate de supraîncărcarea serverelor și de eficiența scăzută a procesării datelor. Această limitare îngreunează analiza datelor și implementarea de soluții avansate de monitorizare a riscurilor fiscale sau de predicție a comportamentului contribuabililor.

Securitatea cibernetică reprezintă un domeniu important în care SFS are nevoie de îmbunătățiri semnificative. Infrastructura actuală nu este pregătită să facă față provocărilor moderne legate de atacurile cibernetice, iar măsurile de protecție existente sunt insuficiente. Sistemele actuale nu beneficiază de protecție avansată împotriva intruziunilor (cum ar fi IDS/IPS), iar lipsa criptării avansate pentru comunicarea datelor sensibile expune organizația unor riscuri semnificative. În plus, procesele de gestionare a incidentelor de securitate nu sunt bine definite, ceea ce crește vulnerabilitatea la atacuri și la scurgerile de informații.

O altă lacună majoră o reprezintă lipsa unei automatizări extinse a proceselor fiscale. În multe cazuri, contribuabilii și personalul SFS trebuie să gestioneze manual procese care ar putea fi automatizate cu ajutorul tehnologiei moderne. Această dependență de proceduri manuale complică activitatea, reduce eficiența și crește riscul admiterii de erori umane. Automatizarea proceselor, precum validarea și verificarea declarațiilor fiscale, ar putea reduce semnificativ sarcinile administrative și ar îmbunătăți colectarea și conformitatea fiscală.

Pentru a răspunde acestor provocări, SFS urmează să investească în modernizarea infrastructurii sale IT. Acest lucru presupune:

1. Implementarea soluțiilor de cloud computing pentru scalabilitate și acces rapid la resursele de stocare și procesare.
2. Virtualizarea resurselor sistemului informațional pentru a crește eficiența utilizării serverelor și pentru a reduce costurile de întreținere a echipamentelor fizice.
3. Dezvoltarea unui sistem de guvernare a datelor, care să includă proceduri clare pentru colectarea, validarea și stocarea datelor fiscale, asigurând astfel calitatea și securitatea informațiilor.
4. Îmbunătățirea securității cibernetice prin implementarea de măsuri avansate de protecție, inclusiv criptare, detectarea și prevenirea intruziunilor, precum și protocoale clare de gestionare a incidentelor.
5. Automatizarea proceselor fiscale pentru a reduce volumul de muncă manuală și pentru a asigura eficiența în administrarea taxelor și impozitelor.

6. Implementarea unei soluții de tip data warehouse pentru stocarea și gestionarea eficientă a datelor fiscale. În contextul volumului și complexității informațiilor care necesită a fi procesate, un astfel de sistem ar contribui semnificativ la optimizarea proceselor, îmbunătățirea performanței și asigurarea unui management adecvat al datelor.

Aceste lacune tehnologice indică necesitatea elaborării unui plan de modernizare amplu, care să transforme SFS într-o instituție fiscală modernă, capabilă să gestioneze eficient datele și să ofere servicii digitale contribuabililor, în conformitate cu cerințele Uniunii Europene.

Evaluarea riscurilor actuale la SFS relevă o serie de vulnerabilități tehnologice și administrative care necesită o abordare strategică pentru a asigura o tranziție eficientă către cerințele impuse de integrarea cu Uniunea Europeană. Aceste riscuri sunt direct legate de starea actuală a infrastructurii sistemului informațional, fragmentarea sistemelor și lipsa unui cadru clar de guvernanta a datelor, care împiedică o gestionare eficientă și sigură a informațiilor fiscale. Fără o modernizare semnificativă și o consolidare a resurselor, SFS riscă să rămână în urmă în procesul de aliniere la standardele europene.

Un prim risc major identificat îl reprezintă nivelul insuficient de maturitate în domeniul securității cibernetice, care expune infrastructura IT a SFS la potențiale atacuri informatice și la riscul scurgerii de informații sensibile. În contextul cerințelor stricte de protecție a datelor impuse de Uniunea Europeană, securitatea cibernetică reprezintă o prioritate absolută. În absența unor soluții avansate, cum ar fi criptarea end-to-end, sistemele de detectare și prevenire a intruziunilor (IDS/IPS) și protocoalele clare de gestionare a incidentelor, SFS nu poate asigura integritatea și confidențialitatea datelor fiscale gestionate. Această vulnerabilitate nu doar că amenință securitatea operațională a organizației, dar poate compromite și încrederea contribuabililor, esențială pentru eficiența administrării fiscale.

Un alt risc important este fragmentarea sistemelor sistemului informațional, care afectează interoperabilitatea și schimbul rapid de informații. Pentru a se alinia cu cerințele europene, SFS urmează să-și îmbunătățească capacitatea de a integra și utiliza datele la nivel național și internațional. Lipsa de interoperabilitate între sistemele interne și cele externe limitează accesul la informații și împiedică schimburile rapide de date fiscale între Republica Moldova și statele membre ale Uniunii Europene. Această problemă devine mai critică în contextul unor platforme esențiale, precum VIES (VAT Information Exchange System) și OSS (One Stop Shop), care impun integrarea rapidă și fără erori a datelor fiscale transfrontaliere.

Un al treilea risc semnificativ este dependența de procese manuale și lipsa automatizării în procesele fiscale. Aceste deficiențe nu doar că încetinesc operațiunile, dar și cresc riscul admiterii de erori umane și reduc eficiența colectării fiscale. Automatizarea proceselor este o cerință majoră pentru conformitatea cu reglementările europene, mai ales în contextul schimburilor de informații automate și al raportărilor fiscale. Fără o integrare completă a soluțiilor digitale, SFS nu va putea răspunde cerințelor de eficiență și transparență fiscală impuse de Uniunea Europeană.

Lipsa unui cadru formal de guvernanta a datelor este un alt factor care agravează riscurile actuale. Standardele europene cer o gestionare riguroasă a datelor, care să asigure calitatea, securitatea și integritatea acestora. Fără un sistem formalizat de guvernanta a datelor, SFS riscă să gestioneze date incomplete, redundante sau inaccesibile, ceea ce afectează deciziile strategice și operaționale. Integrarea cu UE necesită un management coerent al datelor, care să permită accesul rapid și sigur la informații fiscale de înaltă calitate, pentru schimburile transfrontaliere.

Necesarul de modernizare devine evident în contextul acestor riscuri. Pentru a se alinia cerințelor Uniunii Europene, SFS trebuie să investească urgent în tehnologii moderne, să îmbunătățească securitatea cibernetică, să automatizeze procesele fiscale și să implementeze un cadru

robust de guvernanță a datelor. În caz contrar, există riscul de a nu respecta termenele impuse de procesul de integrare în ceea ce privește asigurarea eficienței și transparenței fiscale, necesare pentru aderarea la Uniunea Europeană.

Astfel, evaluarea riscurilor actuale scoate în evidență nevoia stringentă de modernizare și integrare, alinierea la standardele europene nu doar că va îmbunătăți eficiența operațională a SFS, dar va asigura și conformitatea cu reglementările europene, consolidând încrederea în sistemul fiscal și facilitând procesul de aderare la Uniunea Europeană.

CAPITOLUL III

OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE ALE PROGRAMULUI

Această secțiune stabilește obiectivele generale pe termen mediu conform Strategiei de dezvoltare a managementului finanțelor publice și Programului Național de Aderare la UE, precum și măsuri/mecanisme pentru atingerea acestor obiective. În plus, stabilește indicatori de performanță și monitorizează progresul așteptat al SFS, rezultatele și efectul financiar, precum și prioritățile pentru fiecare fază a implementării Programului în sine.

3.1.Obiectiv general: Asigurarea eficientizării administrării fiscale prin creșterea calității serviciilor fiscale prestate, digitalizarea proceselor fiscale și creșterea gradului de satisfacție al contribuabililor

Dezvoltarea unui sistem fiscal durabil nu poate avea loc fără un sistem informațional automatizat, capabil să gestioneze riscurile de neconformare fiscală și să creeze un veritabil ecosistem digital. Acesta colectează date din surse multiple – cum ar fi dări de seamă prezentate de către contribuabili, informații din alte registre deținute de către alte autorități publice – le analizează și generează semnale atunci când sunt identificate semnale de risc. Practic, sistemul funcționează ca un „detector de nereguli”, bazat pe algoritmi și modele avansate, care sprijină SFS în direcționarea eficientă a controalelor și intervențiilor.

În același timp, infrastructura informatică astfel dezvoltată va sta la baza elaborării unor politici fiscale mai bine adaptate, prin evidențierea tiparelor de neconformare și oferirea unei imagini integrate asupra situației reale a contribuabililor.

Respectarea regulilor privind protecția datelor cu caracter personal și asigurarea confidențialității informațiilor rămân prioritare, sistemul incluzând mecanisme de securitate avansate, astfel încât contribuabilii care respectă legea să fie protejați.

Pentru a asigura interoperabilitatea și coerența la nivel național, programul valorifică infrastructura guvernamentală digitală existentă, prin:

- **MConnect** – pentru schimbul automatizat de date între registre și sisteme deținute de alte autorități publice, evitând duplicarea soluțiilor tehnice și asigurând trasabilitate completă în fluxurile de date;
- **MCloud** – pentru găzduirea securizată și scalabilă a serviciilor și aplicațiilor;
- **MPass și EvoSign** – pentru autentificarea unică și securizată a utilizatorilor, contribuind la integrarea sigură și eficientă a contribuabililor în sistemele informaționale ale SFS;
- **MNotify** – pentru fluxurile ce implică trimiterea automată de confirmări, solicitări sau alerte către contribuabili. Această soluție va asigura o experiență unitară utilizatorilor, în conformitate cu standardele serviciilor electronice publice;
- **Mpay** - pentru încasarea și procesarea instantă a plăților la Bugetul public național prin reducerea timpului de înscriere a informațiilor în conturile contribuabililor, asigurând un mecanism transparent, sigur și eficient de colectare a acestora;

- **MSign** – pentru semnarea digitală a documentelor.

Totodată, Programul va integra schimbul de date cu Sistemul informațional „**Catalogul semantic**”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 323/2021, ca parte a mecanismului național de interoperabilitate. Această integrare va permite standardizarea datelor și asigurarea compatibilității semantice între sistemele SFS și celelalte sisteme guvernamentale, inclusiv cele ale Uniunii Europene.

Realizarea acestui obiectiv general se va asigura prin următoarele direcții prioritare:

- 1) Simplificarea și digitalizarea serviciilor și procedurilor fiscale.
- 2) Dezvoltarea Sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat.
- 3) Creșterea calității serviciilor destinate contribuabililor, inclusiv a serviciilor electronice.
- 4) Creșterea eficienței controalelor fiscale asigurată prin îmbunătățirea proceselor de control fiscal.

Rezultate pe termen lung:

- 1) Sisteme informaționale modernizate, care oferă funcționalitățile necesare pentru administrarea fiscală modernă.
- 2) Costuri de administrare fiscală reduse.
- 3) Grad de conformare voluntară a contribuabililor majorat.

Obiectiv specific 1.1: Simplificarea și digitalizarea serviciilor și procedurilor fiscale

Indicatori: ≥95% servicii digitalizate în 2026; 100% în 2027; 80% nivel de satisfacție al contribuabililor; Sistemul IT este pe deplin operațional (%).

Obiectiv specific 1.2: Automatizarea proceselor de colectare a veniturilor

Indicatori: timp de procesare dări de seamă și plăți redus cu 90%; Sistemul este pe deplin operațional (%); ≥20 tipuri de notificări automatizate în 2027; ≥98% cazuri confirmate de neconformare în urma controalelor

Obiectiv specific 1.3: Instituirea unui cadru funcțional de guvernanță a datelor

Indicatori: Ordin SFS aprobat (până în 2025); Arhitectura este pe deplin operațională (%) Procent de date procesat – reflectă cantitatea datelor utilizate; Conectarea surselor de date la DataLake: 50% (2026), 100% (2027).

Obiectiv specific 1.4: Dezvoltarea competențelor instituționale în analiza riscurilor fiscale

Indicatori: Procentul de angajați care au finalizat formările planificate – măsoară ponderea angajaților care au finalizat cu succes cursurile sau sesiunile de formare prevăzute în planul de formare, indicând gradul de implementare a planului.; Numărul de sesiuni de formare organizate – reflectă numărul total de sesiuni de formare organizate într-o perioadă dată, evidențiind eforturile depuse pentru dezvoltarea continuă a personalului.; Cel puțin 1 acord semnat cu universități (2027); Ordin SFS pentru numirea ofițerului de date emis (2025).

Obiectiv specific 1.5: Modernizarea echipamentelor de procesare

Indicatori: 90% virtualizare în 2026, 100% în 2027; echipamente modernizate 100% până în 2027; Infrastructura SFS monitorizată prin SIEM: 50% (2026), 70% (2027)

Obiectiv specific 1.6: Asigurarea securității cibernetice avansate

În contextul modernizării SFS și alinierea la cerințele Uniunii Europene este esențial să înțelegem conceptul de **infrastructură al sistemului informațional** și componentele cheie ale **securității cibernetice**. Aceste concepte reprezintă pilonii pe care se va baza dezvoltarea și protecția datelor, garantând astfel eficiența, disponibilitatea și securitatea informațiilor fiscale.

Indicatori: Politica de securitate aprobată (2026); Procentul de angajați care au finalizat formările planificate – măsoară ponderea angajaților care au finalizat cu succes cursurile sau sesiunile de formare prevăzute în planul de formare, indicând gradul de implementare a planului.; Numărul de sesiuni de formare organizate – reflectă numărul total de sesiuni de formare organizate într-o perioadă

dată, evidențiind eforturile depuse pentru dezvoltarea continuă a personalului.; DLP activ pe 1200 stații din 1600 în 2027; ≥ 1 audit de securitate realizat anual; Comunicații criptate: 30% (2026), 40% (2027).

Obiectiv specific 1.7: Asigurarea interoperabilității și integrării cu sistemele informaționale europene

Integrarea Republicii Moldova în Uniunea Europeană reprezintă un obiectiv strategic de importanță națională, implicând transformări semnificative în multiple sectoare. Un element esențial al acestui proces îl constituie alinierea și integrarea în sistemele informaționale europene. Acest program de dezvoltare al sistemului informațional își propune să stabilească direcțiile și acțiunile necesare pentru a asigura interoperabilitatea, securitatea și eficiența schimbului de informații cu statele membre ale UE, contribuind astfel la dezvoltarea socio-economică a țării și la creșterea bunăstării cetățenilor.

Obiectivele strategice includ armonizarea cadrului legislativ și normativ, standardizarea și interoperabilitatea tehnologică, consolidarea securității cibernetice, dezvoltarea capitalului uman și a competențelor digitale, modernizarea infrastructurii sistemului informațional și participarea activă la inițiative și programe europene. Adaptarea legislației naționale la acquis-ul comunitar în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor va crea un mediu legal propice integrării în sistemele informaționale ale UE. Este imperativă adoptarea și implementarea integrală a Regulamentului General privind Protecția Datelor (GDPR) pentru a asigura un nivel înalt de protecție a datelor și a facilita schimbul de informații cu statele membre. De asemenea, alinierea la cerințele [Directivei NIS 2](#) în concordanță cu viziunile naționale de securitate cibernetică, reprezintă un pas important pentru consolidarea rezilienței instituționale în fața amenințărilor cibernetice actuale.

Asigurarea compatibilității tehnice cu sistemele europene se va realiza prin adoptarea standardelor și specificațiilor tehnice recunoscute la nivelul UE. Implementarea protocoalelor și a formatelor de date standardizate va facilita interoperabilitatea sistemelor și va permite un schimb de informații eficient și securizat. Obținerea certificărilor necesare pentru infrastructurile și serviciile sistemului informațional, conform standardelor și normelor europene, va garanta calitatea și fiabilitatea acestora.

Dezvoltarea unui cadru robust de securitate cibernetică este esențială pentru protejarea infrastructurii IT naționale și asigurarea rezilienței în fața amenințărilor cibernetice. Aceasta implică stabilirea unui cadru legislativ și operațional care să includă politici, proceduri și mecanisme de răspuns la incidente cibernetice. Participarea la rețele și inițiative europene în domeniul securității cibernetice și colaborarea cu agenții precum ENISA vor întări capacitatea de a face față provocărilor transfrontaliere. Identificarea și securizarea infrastructurilor sistemului informațional critice sunt, de asemenea, priorități pentru asigurarea funcționării continue a societății și economiei.

Investiția în educație și formare profesională este vitală pentru dezvoltarea capitalului uman și a competențelor digitale. Integrarea competențelor digitale în curricula educațională și promovarea programelor de formare continuă pentru specialiști IT vor contribui la crearea unei forțe de muncă calificate. Facilitarea participării la programe de schimb și cooperare cu instituții de învățământ și organizații din UE va încuraja transferul de cunoștințe și bune practici.

Modernizarea infrastructurii tehnologice este necesară pentru a satisface cerințele de performanță și scalabilitate impuse de integrarea europeană. Alocarea de resurse pentru modernizarea rețelelor de comunicații și a infrastructurilor cloud va asigura capacitatea tehnică necesară. Adoptarea tehnologiilor emergente, precum inteligența artificială, big data și Internet of Things (IoT), va stimula inovația și va spori competitivitatea economică.

Participarea activă la inițiative și programe europene oferă oportunități de dezvoltare și acces la resurse, expertiză și finanțare în domeniul digitalizării. Accesarea fondurilor disponibile prin programe precum Europa Digitală și Horizont Europe va sprijini implementarea proiectelor strategice. Stabilirea de parteneriate cu entități publice și private din UE va facilita implementarea proiectelor comune și va consolida relațiile internaționale.

În acest sens, urmează să fie asigurată interoperabilitatea cu următoarele sisteme/aplicații, precum și schimburi de date:

Tabelul nr.2 Lista sistemelor și schimburilor de date realizate prin platformele UE

Nr. d/o	Denumirea sistemului/schimbului de date	Descrierea	Prioritatea	Platforma UE prin intermediul căreia are loc conexiunea
1	VIES – VAT Information Exchange System	VIES (Sistemul de Schimb de Informații privind TVA) este un sistem electronic al Uniunii Europene care permite verificarea numerelor de înregistrare în scopuri de TVA ale companiilor înregistrate în statele membre. Acesta facilitează schimbul de informații privind TVA între autoritățile fiscale ale țărilor UE pentru a combate fraudă fiscală și a asigura conformitatea.	Înaltă	CCN/CSI
2	OSS – One Stop Shop	OSS (Punct Unic de Contact) este un sistem implementat de UE pentru a simplifica obligațiile de TVA ale companiilor care furnizează servicii și bunuri transfrontaliere. Prin OSS, companiile pot declara și plăti TVA într-un singur stat membru, evitând necesitatea de a se înregistra fiscal în fiecare țară în care au clienți	Înaltă	CCN/CSI
3	CESOP – Central electronic system on payment information	CESOP (Sistemul Electronic Central privind Informațiile de Plată) este o platformă centralizată creată de UE pentru colectarea și schimbul de informații privind plățile transfrontaliere. Scopul principal al CESOP este de a combate fraudă în domeniul TVA, în special în contextul comerțului electronic, prin monitorizarea fluxurilor financiare între statele membre.	Înaltă	
4	ViDA – Vat in the digital age	ViDA (TVA în Epoca Digitală) este o inițiativă a Uniunii Europene care vizează modernizarea sistemului de TVA pentru a se adapta provocărilor și oportunităților aduse de economia digitală. Aceasta include propuneri legislative și măsuri menite să îmbunătățească colectarea TVA și să reducă fraudă fiscală în contextul comerțului electronic și al serviciilor digitale.	Înaltă	CCN/CSI
5	EMCS – Excise movement and control system		Înaltă	CCN/CSI

6	DAC1 (Standard Transmission Format)	stabilește cadrul general pentru cooperarea administrativă în domeniul fiscal și prevede schimbul de informații la cerere, facilitând investigarea cazurilor specifice de evaziune fiscală	Medie	CCN/CSI
7	DAC2 (Common reporting standard)	introduce schimbul automat de informații privind conturile financiare ale nerezidenților, conform Standardului Comun de Raportare (CRS) al OCDE, permițând depistarea veniturilor ascunse în străinătate	Medie	CCN/CSI
8	DAC3 (Exchange of tax rulings)	prevede schimbul automat de informații referitoare la deciziile fiscale anticipate și acordurile de preț în avans, sporind transparența în practicile fiscale ale companiilor multinaționale	Medie	CCN/CSI
9	DAC4 (Country by country reporting)	introduce raportarea țară cu țară pentru grupurile multinaționale, oferind autorităților fiscale o imagine de ansamblu asupra distribuției profiturilor și impozitelor plătite	Medie	CCN/CSI
10	DAC5 (beneficial ownership information as collected under Anti-Money Laundering rules (AML))	extinde accesul autorităților fiscale la informațiile privind beneficiarii reali ai entităților juridice, contribuind la combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului	Joasă	eFCA
11	DAC6 (Cross-border tax arrangements)	impune intermediarilor fiscali obligația de a raporta aranjamentele fiscale transfrontaliere care prezintă semne distinctive de planificare fiscală agresivă, prevenind astfel evitarea obligațiilor fiscale	Medie	CCN/CSI
12	DAC7 (Model Reporting for Digital Platforms)	extinde schimbul automat de informații la platformele digitale, obligând operatorii să raporteze veniturile obținute de vânzători și prestatorii de servicii, abordând provocările economiei digitale	Medie	CCN/CSI
13	DAC8 (Crypto Asset Reporting Framework)	include cripto-actele și monedele electronice în sfera de aplicare a schimbului automat de informații, prevenind utilizarea acestora în scopuri de evaziune fiscală și spălare de bani	Medie	CCN/CSI
14	DAC9 (Global Anti-Base Erosion Model Rules)	vizează îmbunătățirea și actualizarea cadrului existent de cooperare administrativă, sporind eficiența și eficacitatea schimbului de informații fiscale între statele membre	Medie	CCN/CSI

În limita prevederilor tratatelor internaționale, pentru alte schimburi de date, SFS va utiliza soluțiile disponibile la nivel național – MConnect și MCloud, ceea ce va asigura respectarea cadrului legal prin aplicarea soluțiilor tehnice ce garantează trasabilitatea completă în fluxurile de date.

Indicatori: Standarde internaționale aplicabile (%); Implementarea conectorilor în regim de înaltă disponibilitate (%); Procentul de angajați care au finalizat formările planificate (TAIEX, FISCALIS) – măsoară ponderea angajaților care au finalizat cu succes cursurile sau sesiunile de

formare prevăzute în planul de formare, indicând gradul de implementare a planului.; Numărul de sesiuni de formare organizate (TAIEX, FISCALIS) – reflectă numărul total de sesiuni de formare organizate într-o perioadă dată, evidențiind eforturile depuse pentru dezvoltarea continuă a personalului.

CAPITOLUL IV

IMPACT

Implementarea Programului de dezvoltare al sistemului informațional al SFS va avea efecte semnificative pe termen mediu, contribuind la atingerea indicatorilor de rezultat și de impact prevăzuți. Aceste efecte se manifestă în mai multe domenii esențiale:

1) Creșterea eficienței administrative și operaționale

Prin digitalizarea serviciilor publice și automatizarea proceselor de administrare fiscală, se va reduce semnificativ timpul necesar pentru procesarea datelor și pentru administrarea obligațiilor fiscale. Automatizarea va contribui la:

- a) Scăderea timpului de verificare și procesare a dărilor de seamă fiscale.
- b) Eliminarea erorilor umane prin utilizarea sistemelor inteligente de analiză a riscurilor.
- c) Reducerea costurilor operaționale prin minimizarea dependenței de procese manuale.

2) Îmbunătățirea capacității de analiză a datelor

Implementarea unui sistem integrat de analiză a datelor va permite Serviciului Fiscal de Stat să identifice mai rapid riscurile de neconformitate și să îmbunătățească colectarea veniturilor. Beneficiile includ:

- a) Crearea unei subdiviziuni de business intelligence (BI) pentru analiza datelor fiscale.
- b) Integrarea inteligenței artificiale în procesele de control fiscal.
- c) Creșterea diversității și volumului de date disponibile pentru luarea deciziilor strategice.

3) Consolidarea securității sistemului informațional și protecția datelor

O infrastructură al sistemului informațional modernă va reduce vulnerabilitățile legate de securitatea cibernetică. Printre măsurile implementate se numără:

- a) Adoptarea unui sistem de detecție și prevenire a intruziunilor (IDS/IPS).
- b) Implementarea unui mecanism robust de monitorizare a securității.
- c) Consolidarea protecției datelor prin utilizarea criptării și a protocoalelor avansate de securitate.

4) Alinierea la standardele Uniunii Europene

Un aspect fundamental al Programului este interoperabilitatea cu sistemele informatice europene. Acest lucru va permite Republicii Moldova să-și armonizeze politicile fiscale cu cele ale UE și să asigure conformitatea cu regulamentele europene, precum:

- a) VAT Information Exchange System (VIES).
- b) One Stop Shop (OSS).
- c) Central Electronic System on Payment Information (CESOP).

Aceste măsuri vor avea un impact economic și social durabil, îmbunătățind transparența, eficiența administrativă și încrederea publicului în sistemul fiscal.

CAPITOLUL V

COSTURI

Finanțarea acțiunilor prevăzute în cadrul prezentului Program se va efectua pe principiile de sinergie și complementaritate din contul și în limitele mijloacelor aprobate anual în bugetul public național și din alte surse identificate, în măsura în care costurile estimate nu vor fi acoperite din bugetul public național. Estimarea generală a costurilor pentru implementarea prezentului Program este efectuată în baza priorităților strategice și a acțiunilor identificate și formulate în Planul de acțiuni.

Estimările costurilor au fost realizate ținând cont de nivelul de complexitate al fiecărui proiect IT, de necesitatea compatibilizării cu sistemele europene și de exigențele privind securitatea cibernetică și interoperabilitatea digitală. Aceste estimări includ atât costurile directe (dezvoltare, infrastructură, resurse umane), cât și costuri indirecte (mentenanță, actualizări, sprijin operațional).

5.1 În Tabelul nr. 3 sunt prezentate total *costuri* estimative pentru implementarea Programului.

Tabelul nr.3 Total costuri estimative pentru implementarea obiectivelor specifice

Nr. crt.	Obiective specifice	Costuri estimativ 2025-2026, lei	Costuri estimativ 2027, lei
1	Simplificarea și digitalizarea serviciilor și procedurilor fiscale	1 567 640	391 910
2	Automatizarea proceselor de colectare a veniturilor	391 910	1 567 640
3	Instituirea unui cadru funcțional de guvernanta a datelor	10 581 570	5 290 785
4	Dezvoltarea competențelor instituționale în analiza riscurilor fiscale	979 775	2 939 325
5	Modernizarea echipamentelor de procesare	15 284 490 5 545 526	58 786 500
6	Asigurarea securității cibernetice avansate	9 503 817	5 584 717
7	Asigurarea interoperabilității și integrării cu sistemele informaționale europene	> 58 786 500	> 39 191 000
Total		102 641 228	113 751 877

5.2 Extinderea și modernizarea echipamentelor de procesare

Pentru a face față cerințelor moderne, **echipamentele de procesare** ale SFS trebuie extinse și modernizate. Echipamentele existente sunt învechite, iar volumul de date gestionat crește constant. Prin urmare, se propune achiziția de servere noi și soluții moderne de stocare, precum și implementarea de tehnologii de redundanță și backup (Tabelul nr. 4).

Tabelul nr. 4. Specificații tehnice recomandate pentru echipamentele de procesare

Nr.	Echipament	Specificații	Cantitate	Cost aproximativ, lei
1	Servere rackmount	Procesor 40 nuclee, 768 GB RAM, SSD 2 TB	10	7 838 200
2	Storage SAN/NAS	100 TB SSD, conectivitate Fiber Channel 16 Gbps	2	3 919 100
3	Switchuri de rețea	48 porturi 10 Gbps	4	1 567 640
4	UPS (alimentare de rezervă)	Putere 60 kVA	2	979 775
5	Sisteme de climatizare	Sisteme HVAC	2	587 865
6	Software de gestionare	Software de monitorizare și management IT	-	391 910
Total				15 284 490

5.3 Optimizarea infrastructurii serverelor și soluțiilor eficiente de virtualizare

Virtualizarea infrastructurii sistemului informațional va permite utilizarea eficientă a resurselor disponibile și reducerea costurilor operaționale. Soluțiile de virtualizare, cum ar fi VMware sau Hyper-V, vor asigura scalabilitatea și flexibilitatea infrastructurii, permițând gestionarea mai eficientă a cerințelor variabile ale utilizatorilor și aplicațiilor fiscale (Tabelul nr. 5).

Tabelul nr. 5. Specificații tehnice recomandate pentru virtualizare

Nr.	Echipament	Specificații	Cantitate	Cost aproximativ, lei
1	Servere de virtualizare	4 x CPU 32 nuclee, 1.5 TB RAM, 25 Gbps Ethernet	15	29 393 250
2	Licențe VMware/Hyper-V	Licențe pentru 400 mașini virtuale	-	3 919 100
3	Storage virtualizat	500 TB stocare dedicată pentru mașini virtuale	2	9 797 750
4	Software de management	Monitorizare și management resurse virtuale	-	979 775
Total				44 089 875

5.4 Implementarea sistemului de management al securității informaționale (SIEM)

Implementarea unui sistem integrat de management al securității informaționale (SIEM) este necesară pentru consolidarea securității cibernetice la nivel național, asigurând o monitorizare pro activă și detectarea rapidă a amenințărilor. SIEM va oferi capabilități avansate de colectare, analiză și corelare a datelor din diverse surse pentru a preveni, detecta și răspunde incidentelor de securitate într-un mod eficient și coordonat.

În contextul amenințărilor cibernetice tot mai sofisticate și a volumului din ce în ce mai mare de date critice gestionate la nivel național, implementarea unui SIEM devine foarte importantă pentru a monitoriza în timp real infrastructurile sistemului informațional esențiale. Acest sistem va permite

detectarea și gestionarea incidentelor de securitate înainte ca acestea să provoace daune majore, asigurând astfel continuitatea operațiunilor și protecția datelor sensibile.

Funcționalități de bază ale SIEM:

1. **Colectarea centralizată a datelor** – SIEM va agrega în mod automat evenimentele și jurnalele de la diverse componente IT (servele, rețele, aplicații) și sisteme de securitate (firewall, IDS/IPS, DLP), facilitând monitorizarea centralizată și integrată a întregii infrastructuri.
2. **Analiza în timp real** – SIEM va analiza evenimentele în timp real, detectând comportamente anormale și generând alerte pentru incidentele de securitate. Această capacitate va permite o reacție rapidă la posibilele amenințări, reducând timpul de răspuns și impactul asupra sistemelor.
3. **Corelarea datelor** – Sistemul va corela date din surse multiple pentru a identifica tipare de atac complexe, care nu ar fi evidente prin monitorizarea individuală a componentelor. Astfel, va îmbunătăți capacitatea de a detecta atacuri avansate, cum ar fi atacurile cu persistență avansată (APT).
4. **Rapoarte și auditare** – SIEM va genera rapoarte detaliate pentru a satisface cerințele de conformitate cu standardele naționale și internaționale de securitate (ex. GDPR, ISO 27001). Aceste rapoarte vor oferi o imagine clară asupra stării securității infrastructurii și a incidentelor gestionate.
5. **Automatizarea răspunsului la incidente** – SIEM va permite automatizarea unor acțiuni de răspuns la incidente, precum izolarea rețelelor compromise, blocarea adreselor IP suspecte și declanșarea măsurilor de protecție suplimentare. Automatizarea va accelera procesele de răspuns și va minimiza erorile umane.

Implementarea soluției SIEM se propune a fi realizată în următoarele 4 etape:

1. **Evaluarea infrastructurii existente.** Se va face o analiză detaliată a infrastructurii IT curente pentru a identifica sursele de date relevante pentru SIEM și compatibilitatea acestora cu soluțiile disponibile.
2. **Selectarea soluției SIEM.** Va fi organizat un proces de achiziție pentru selectarea soluției SIEM care să îndeplinească cerințele naționale și să se integreze cu infrastructura existentă. Acesta va include o analiză comparativă a opțiunilor disponibile și a costurilor aferente.
3. **Implementare pilot.** Implementarea soluției într-un mediu de testare pentru validarea funcționalităților și integrarea sistemelor IT existente.
4. **Implementarea completă și extinderea.** După validarea soluției pilot, implementarea va fi extinsă la nivel național în toate instituțiile relevante.

Costurile estimative și resursele umane necesare a fi implicate întru realizarea soluției SIEM sunt reflectate în Tabelul nr. 6.

Tabelul nr. 6. Plan de implementare SIEM

Nr.	Indicator	Termeni de realizare	Resurse umane	Resurse financiare, lei
1	Evaluarea infrastructurii existente	3-6 luni	-	
2	Selectarea soluției SIEM	6-9 luni	-	
3	Implementare pilot	9-12 luni	3-4 specialiști în securitate IT	

4	Implementarea completă și extinderea	12-18 luni	Coordonator de proiect, specialiști IT	
5	Licențe software SIEM	-	-	9 797 750
6	Infrastructură hardware	-	-	5 878 650
7	Costuri de implementare și mentenanță	-	Echipa de suport și mentenanță	3 919 100
Total				19 595 500

5.5 Prevenirea scurgerilor de informații (DLP)

Implementarea unei soluții de prevenire a scurgerilor de informații (Data Loss Prevention - DLP) are ca scop protejarea datelor sensibile împotriva accesului neautorizat, scurgerilor accidentale sau intenționate și asigurarea conformității cu reglementările naționale și internaționale privind protecția datelor. Soluția DLP va monitoriza și controla fluxul de date în cadrul infrastructurii sistemului informațional, prevenind expunerea neautorizată a informațiilor confidențiale.

Într-o lume din ce în ce mai conectată, protejarea datelor sensibile reprezintă o prioritate. Implementarea unui sistem DLP este esențială pentru prevenirea pierderii de informații critice, fie prin canale de comunicare neautorizate, fie prin erori umane. DLP va contribui la asigurarea conformității cu legislația națională și europeană privind protecția datelor, cum ar fi GDPR, și va ajuta la prevenirea riscurilor asociate scurgerilor de informații.

Funcționalități de bază ale DLP:

1. **Monitorizarea fluxurilor de date** – Soluția DLP va monitoriza toate fluxurile de date interne și externe, detectând transferurile neautorizate sau nesecurizate de informații sensibile.
2. **Politici de control al accesului** – DLP va permite definirea și implementarea unor politici stricte de control al accesului la date sensibile, prevenind accesul neautorizat la acestea de către utilizatori sau sisteme.
3. **Detectia și prevenirea transferurilor de date nesecurizate** – Sistemul va detecta și bloca tentativele de transfer al datelor sensibile prin canale nesigure, cum ar fi e-mailurile necriptate sau transferurile prin dispozitive de stocare externă.
4. **Audit și raportare** – Soluția DLP va genera rapoarte detaliate privind incidentele de securitate și tentativele de scurgere de date, permițând efectuarea de audituri periodice și luarea măsurilor necesare pentru a îmbunătăți protecția datelor.
5. **Integrare cu alte soluții de securitate** – DLP va fi integrat cu soluțiile existente de securitate, cum ar fi SIEM și firewall-uri, pentru a oferi o protecție completă și a asigura o monitorizare continuă a rețelei și a sistemelor.

Implementarea soluției DLP se propune a fi realizată în următoarele 4 etape:

1. **Evaluarea datelor și a riscurilor.** Identificarea tipurilor de date sensibile și a canalelor de transmitere a informațiilor care necesită protecție.
2. **Selectarea soluției DLP.** Alegerea soluției care să răspundă cerințelor specifice de securitate și conformitate, pe baza evaluării efectuate.
3. **Pilotarea soluției.** Testarea soluției într-un mediu controlat pentru a valida capacitățile de detecție, prevenire și raportare.

4. **Implementarea completă.** Integrarea soluției DLP în infrastructura sistemului informațional național și asigurarea conformității cu reglementările privind protecția datelor.

Costurile estimative și resursele umane necesare a fi implicate întru realizarea soluției SIEM sunt reflectate în Tabelul nr. 7.

Tabelul nr. 7. Plan de implementare DLP

Nr.	Indicator	Termeni de realizare	Resurse umane	Resurse financiare, lei
1	Evaluarea datelor și a riscurilor	3-6 luni	-	-
2	Selectarea soluției DLP	6-9 luni	-	-
3	Pilotarea soluției	9-12 luni	2-3 specialiști în securitate IT	-
4	Implementarea completă și extinderea	12-18 luni	Coordonator de proiect, specialiști IT	-
5	Licențe software DLP	-	-	5 878 650
6	Infrastructură hardware	-	-	2 939 325
7	Costuri de implementare și mentenanță	-	Echipa de suport și mentenanță	1 959 550
Total				10 777 525

5.6 Fortificarea protecției împotriva atacurilor cibernetice (firewall, IDS/IPS)

Fortificarea protecției împotriva atacurilor cibernetice prin implementarea și modernizarea soluțiilor de tip firewall și sisteme de detecție și prevenire a intruziunilor (IDS/IPS) este necesară pentru a proteja infrastructura sistemului informațional național de atacuri externe și interne. Soluțiile moderne de firewall și IDS/IPS vor asigura o monitorizare continuă a traficului de rețea, identificând și blocând activitățile rău intenționate înainte ca acestea să producă daune semnificative.

Atacurile cibernetice sunt din ce în ce mai sofisticate, iar protejarea infrastructurii critice necesită soluții avansate de securitate. Implementarea unor soluții de firewall moderne, împreună cu sisteme IDS/IPS, va crește capacitatea de detectare și prevenire a atacurilor cibernetice, asigurând o protecție sporită împotriva amenințărilor. Aceste sisteme vor permite monitorizarea traficului de rețea și detectarea activităților anormale, precum tentativele de acces neautorizat sau exploatarea vulnerabilităților.

Funcționalități de bază ale soluțiilor firewall și IDS/IPS

1. **Monitorizarea traficului de rețea** – Soluțiile de firewall și IDS/IPS vor monitoriza constant traficul de rețea, identificând anomalii și încercări de atac, cum ar fi scanările de porturi sau tentativele de atac prin exploatarea vulnerabilităților.
2. **Controlul accesului la rețea** – Firewall-ul va controla accesul la rețea, permițând doar traficul legitim și blocând conexiunile suspecte sau neautorizate.

3. **Detecția și prevenirea intruziunilor** – IDS/IPS va analiza traficul și va identifica tipare de atacuri cunoscute (atacuri DDoS, exploatarea vulnerabilităților etc.), blocând automat încercările de intruziune și alertând echipa de securitate.
4. **Politici de securitate personalizabile** – Soluțiile vor permite definirea unor politici stricte de securitate, adaptate la specificul infrastructurii sistemului informațional național, pentru a preveni accesul neautorizat și a minimiza riscurile.
5. **Integrarea cu alte soluții de securitate** – Firewall-ul și IDS/IPS vor fi integrate cu alte soluții de securitate (SIEM, DLP) pentru a asigura o protecție unitară și eficientă a infrastructurii sistemului informațional, oferind o monitorizare continuă și un răspuns rapid la incidente.

Fortificarea protecției împotriva atacurilor cibernetice se propune a fi realizată în următoarele 4 etape:

1. **Evaluarea infrastructurii de rețea și a vulnerabilităților.** Identificarea punctelor vulnerabile și a zonelor critice de rețea care necesită protecție suplimentară.
2. **Selectarea soluțiilor firewall și IDS/IPS.** Alegerea soluțiilor care să răspundă cerințelor specifice infrastructurii sistemului informațional și să asigure protecția necesară împotriva atacurilor cibernetice.
3. **Pilotarea soluțiilor în medii controlate.** Testarea soluțiilor firewall și IDS/IPS într-un mediu controlat pentru a valida eficiența acestora în detectarea și prevenirea atacurilor.
4. **Implementarea completă și integrarea soluțiilor.** Extinderea implementării la nivel național și integrarea soluțiilor cu sistemele existente de securitate al sistemului informațional pentru a asigura o protecție unitară.

Costurile estimative și resursele umane necesare a fi implicate întru fortificarea protecției împotriva atacurilor cibernetice în Tabelul nr. 8.

Tabelul nr. 8. Plan de fortificare a protecției împotriva atacurilor cibernetice

Nr.	Indicator	Termeni de realizare	Resurse umane	Resurse financiare, lei
1	Evaluarea infrastructurii și a vulnerabilităților	3-6 luni	-	-
2	Selectarea soluțiilor firewall și IDS/IPS	6-9 luni	-	-
3	Pilotarea soluțiilor	9-12 luni	3-4 specialiști în securitate IT	-
4	Implementarea completă și integrarea	12-18 luni	Coordonator de proiect, specialiști în rețea	-
5	Achiziționarea soluțiilor firewall și IDS/IPS	-	-	7 838 200
6	Infrastructură hardware	-	-	3 919 100
7	Costuri de implementare și mentenanță	-	Echipa de suport și mentenanță	2 939 325
Total				14 696 625

5.7 Securizarea comunicațiilor și a schimburilor de date

Securizarea comunicațiilor și a schimburilor de date este esențială pentru protejarea integrității și confidențialității informațiilor transmise prin rețele interne și externe. Implementarea unor soluții de criptare end-to-end și utilizarea de rețele private virtuale (VPN) vor garanta că datele sunt protejate împotriva accesului neautorizat pe durata transmisiei și vor asigura conformitatea cu reglementările internaționale de protecție a datelor.

Într-un context digital din ce în ce mai complex, unde schimbul de date între organizații și utilizatori este constant, asigurarea unei comunicații sigure este de o importanță crucială. Criptarea comunicațiilor și utilizarea soluțiilor VPN vor proteja datele sensibile împotriva interceptărilor, asigurând astfel că informațiile rămân confidențiale pe tot parcursul transmisiei. Aceasta este esențială atât pentru asigurarea integrității datelor, cât și pentru respectarea reglementărilor legale.

Funcționalități esențiale ale soluțiilor de securizare a comunicațiilor:

1. **Criptarea end-to-end** – Soluțiile de criptare vor proteja datele transmise între punctele finale ale rețelei, asigurând că doar destinatarul autorizat poate accesa informațiile transmise.
2. **Utilizarea VPN-urilor securizate** – Rețelele private virtuale (VPN) vor fi utilizate pentru a asigura o conexiune criptată și securizată între dispozitivele utilizatorilor și infrastructura centrală, prevenind interceptarea datelor.
3. **Autentificare multifactorială (MFA)** – Pentru a spori securitatea accesului la rețelele de comunicații, va fi implementată autentificarea multifactorială, care va solicita utilizatorilor să furnizeze mai multe forme de verificare a identității înainte de a accesa sistemele.
4. **Monitorizarea și controlul schimburilor de date** – Soluțiile de monitorizare vor supraveghea schimburile de date și vor bloca orice încercare de transmitere neautorizată sau nesigură a informațiilor sensibile.
5. **Integrarea cu alte soluții de securitate** – Sistemele de criptare și VPN vor fi integrate cu soluțiile existente (firewall, IDS/IPS, SIEM) pentru a oferi o protecție unitară și eficientă a schimburilor de date.

Securizarea comunicațiilor și a schimburilor de date se propune a fi realizată în următoarele 4 etape:

1. **Evaluarea cerințelor de securitate a comunicațiilor.** Identificarea tipurilor de comunicații și schimburi de date care necesită protecție și evaluarea soluțiilor disponibile pentru criptare și VPN.
2. **Selectarea soluțiilor de criptare și VPN.** Alegerea soluțiilor care să răspundă nevoilor specifice de securitate și să asigure protecția necesară a comunicațiilor.
3. **Pilotarea soluțiilor în medii controlate.** Testarea soluțiilor de criptare și VPN într-un mediu controlat pentru a valida eficiența acestora în protejarea comunicațiilor și datelor.
4. **Implementarea completă și extinderea soluțiilor.** Implementarea soluțiilor la nivel național și integrarea acestora în infrastructura sistemului informațional existentă.

Costurile estimative și resursele umane necesare a fi implicate întru securizarea comunicațiilor și a schimburilor de date în Tabelul nr. 9.

Tabelul nr. 9. Plan de securizare a comunicațiilor și schimburilor de date

Nr.	Indicator	Termeni de realizare	Resurse umane	Resurse financiare, lei
-----	-----------	----------------------	---------------	-------------------------

1	Evaluarea cerințelor de securitate a comunicațiilor	3-6 luni	-	-
2	Selectarea soluțiilor de criptare și VPN	6-9 luni	-	-
3	Pilotarea soluțiilor	9-12 luni	3-4 specialiști în securitate IT	-
4	Implementarea completă și extinderea soluțiilor	12-18 luni	Coordonator de proiect, specialiști IT	-
5	Licențe software pentru criptare și VPN	-	-	4 898 875
6	Infrastructură hardware	-	-	2 939 325
7	Costuri de implementare și mentenanță	-	Echipa de suport și mentenanță	1 959 550
Total				9 797 750

5.8 Integrarea cu sistemele informaționale și platformele Europene

Integrarea cu sistemele informaționale și platformele europene reprezintă un pas esențial în consolidarea interoperabilității și eficienței serviciilor oferite la nivel național și continental. Aceasta facilitează schimbul de date și informații între diferite instituții și organizații, contribuind la îmbunătățirea cooperării transfrontaliere și la creșterea transparenței în gestionarea proceselor administrative. Prin adoptarea standardelor și tehnologiilor comune, se asigură alinierea la practicile europene, ceea ce permite accesul la resurse și instrumente avansate, precum și participarea activă la inițiativele de dezvoltare digitală în cadrul Uniunii Europene.

Conectarea la sistemele informaționale și platformele UE se efectuează într-u efectuarea schimburilor de date, inclusiv în baza directivelor DAC1 – DAC9, prin intermediul canalelor de schimb dedicate și prin intermediul unor aplicații puse la dispoziție în modul stabilit de către UE.

5.9 Conectarea la platformele europene de schimb de informații (VIES, CESOP, OSS, etc.)

Întru conectarea la sistemele informaționale ale UE se propune următorul plan de acțiune de implementare general (Tabelul nr. 10):

Tabelul nr. 10 Plan de implementare general

Nr.	Activitate	Timp de Implementare	Data de Începere	Costuri Aproximative, lei
1	Evaluare Internă	2 săptămâni	01.01.2025	19 595
2	Planificare și Alocare Resurse	3 săptămâni	15.01.2025	39 191
3	Integrare VIES	4 săptămâni	05.02.2025	58 786
4	Automatizare Rambursare TVA	6 săptămâni	01.03.2025	78 382

5	Înregistrare în OSS	2 săptămâni	15.04.2025	29 393
6	Adaptare Sisteme OSS	8 săptămâni	01.05.2025	137 168
7	Implementare CESOP	12 luni	01.07.2025	97 977
8	Accesarea Finanțarilor IMM	3 luni	01.07.2025	58 786
9	Pregătire pentru ViDA	6 luni	01.10.2025	19 595
10	Stabilire Proceduri EOIR	1 lună	01.01.2026	48 988
11	Formare Personal	4 săptămâni	01.02.2026	58 786
12	Monitorizare și Îmbunătățire Continuă	Continuă	01.04.2026	97 977 per an
Total				1 802 786

5.10 Implementarea standardelor și reglementărilor DAC

Implementarea schimburilor de date cu țările membre ale Uniunii Europene, în conformitate cu directivele DAC1 - DAC9, are o importanță majoră pentru Republica Moldova în contextul integrării europene și al cooperării fiscale internaționale. Aceste directive, cunoscute sub denumirea de Directive privind Cooperarea Administrativă (DAC), stabilesc cadrul legal pentru schimbul automat de informații între autoritățile fiscale ale statelor membre, având ca obiectiv principal combaterea evaziunii fiscale și a planificării fiscale agresive.

Implementarea acestor directive aduce multiple beneficii Republicii Moldova, contribuind la:

1. **Combaterea Evaziunii Fiscale și a Fraudei.** Schimbul automat de informații financiare și fiscale permite autorităților să identifice și să investigheze mai eficient cazurile de evaziune fiscală, asigurând astfel colectarea corectă a impozitelor și protejarea veniturilor bugetare.
2. **Promovarea Transparenței și Conformității Fiscale.** Adoptarea directivelor DAC încurajează transparența în raportarea fiscală și stimulează contribuabilii să respecte obligațiile fiscale, reducând riscul practicilor fiscale neloiale.
3. **Armonizarea Legislativă și Integrarea Europeană.** Adaptarea legislației naționale la standardele și cerințele UE facilitează procesul de integrare europeană și consolidează relațiile cu statele membre, recunoscând Republica Moldova ca un partener de încredere.
4. **Îmbunătățirea Cooperării Internaționale.** Schimbul de informații întărește colaborarea între autoritățile fiscale la nivel internațional, permițând un răspuns coordonat la provocările globale în domeniul fiscalității și prevenirea practicilor dăunătoare.
5. **Protejarea Integrității SI SFS.** Monitorizarea tranzacțiilor transfrontaliere și a activităților multinaționale previne erodarea bazei impozabile și transferul profiturilor către jurisdicții cu impozitare redusă sau nulă.
6. **Adaptarea la Evoluțiile Tehnologice și Economice.** Directivele mai recente, precum DAC7 și DAC8, abordează noile modele de afaceri digitale și crypto-actiivele, asigurând că sistemul fiscal țină pasul cu inovațiile tehnologice și economice.

Implementarea directivelor DAC în cadrul Programului de dezvoltare al sistemului informațional al SFS este importantă pentru asigurarea compatibilității tehnice și operaționale cu sistemele informatice ale UE. Aceasta implică:

1. Dezvoltarea Infrastructurii sistemului informațional: adaptarea sistemelor informatice pentru a putea efectua schimburi automate de informații în conformitate cu standardele tehnice ale UE, asigurând securitatea și integritatea datelor transmise.
2. Formarea Resurselor Umane: instruirea personalului din autoritatea fiscală pentru a gestiona noile proceduri și tehnologii asociate schimbului automat de informații, consolidând capacitatea instituțională.
3. Armonizarea Legislativă: actualizarea cadrului legal național pentru a reflecta prevederile directivelor DAC, asigurând baza juridică necesară pentru colectarea și schimbul de informații fiscale.
4. Securitatea Cibernetică: implementarea măsurilor de securitate cibernetică pentru a proteja informațiile sensibile și a preveni accesul neautorizat sau breșele de securitate.
5. Impactul Strategic asupra Republicii Moldova.
6. Prin alinierea la directivele DAC și implementarea schimburilor de date cu țările membre ale UE, Republica Moldova își consolidează poziția în comunitatea europeană și internațională, demonstrând angajamentul față de transparență și cooperare. Această integrare contribuie la:
 - a) Eficientizarea Administrării Fiscale: accesul la informații detaliate despre tranzacțiile transfrontaliere îmbunătățește capacitatea autorităților fiscale de a detecta și corecta neconformitățile.
 - b) Creșterea Încrederii Investitorilor: un sistem fiscal transparent și aliniat la standardele internaționale creează un mediu favorabil pentru investiții și dezvoltare economică.
 - c) Protejarea Economiei Naționale: combaterea eficientă a evaziunii fiscale și a fluxurilor financiare ilicite contribuie la stabilitatea financiară și la protecția resurselor economice ale țării.
 - d) Consolidarea Relațiilor Internaționale: participarea activă în schimburile de informații fiscale întărește relațiile cu partenerii internaționali și facilitează cooperarea în alte domenii de interes comun.

Integrarea directivelor DAC în Programul de dezvoltare al sistemului informațional al SFS nu reprezintă doar o conformare la cerințele UE, ci și un pas important către modernizarea și eficientizarea administrației fiscale a Republicii Moldova. Prin adoptarea acestor măsuri, țara își îmbunătățește infrastructura tehnologică, își dezvoltă capitalul uman și își consolidează poziția pe plan internațional, contribuind la creșterea bunăstării cetățenilor și la dezvoltarea durabilă.

Costurile estimative și resursele umane necesare a fi implicate întru implementarea directivelor DAC1-9 sunt reflectate în Tabelul nr. 11.

Tabelul nr. 11. Plan de implementare a directivelor DAC1-9

Nr.	Directivă	Implementare Tehnologică	Resurse Umane	Costuri Estimative, lei
1	DAC1	Dezvoltarea unui sistem informatic securizat pentru schimbul de informații fiscale la cerere.	Programatori specializați, experți în protecția datelor, personal fiscal instruit.	1 959 550 – 3 919 100

2	DAC2	Dezvoltarea unui sistem informatic pentru colectarea și transmiterea automată a informațiilor financiare conform CRS.	Specialiști în integrarea sistemelor IT, experți în securitate cibernetică, personal pentru gestionarea relațiilor cu instituțiile financiare.	9 797 750 – 19 595 500
3	DAC3	Adaptarea sistemelor existente pentru raportarea automată a deciziilor fiscale anticipate și a acordurilor de preț în avans.	Dezvoltatori software, experți fiscali, personal pentru gestionarea și validarea datelor.	2 939 325 – 5 878 650
4	DAC4	Dezvoltarea unui sistem pentru colectarea, stocarea și transmiterea rapoartelor financiare detaliate ale grupurilor multinaționale (CbCR).	Specialiști în baze de date, analiști financiari, experți în securitatea informației.	6 838 200 – 7 15 676 400
5	DAC5	Integrarea sistemelor fiscale cu registrele beneficiarilor reali și dezvoltarea unei interfețe pentru schimbul de informații.	Specialiști IT, experți juridici, personal pentru actualizarea bazelor de date.	3 919 100 - 7 838 200
6	DAC6	Crearea unei platforme digitale pentru raportarea aranjamentelor fiscale transfrontaliere de către intermediarii fiscali.	Dezvoltatori de aplicații web securizate, experți în criptarea datelor, personal pentru analiza rapoartelor.	5 878 650 – 11 757 300
7	DAC7	Dezvoltarea unui sistem pentru colectarea și transmiterea informațiilor de la operatorii platformelor digitale.	Specialiști în integrarea API-urilor, experți în economia digitală, personal pentru gestionarea datelor colectate.	11 757 300 - 23 514 600
8	DAC8	Dezvoltarea soluțiilor tehnologice pentru monitorizarea și raportarea tranzacțiilor cu crypto-active.	Experți în blockchain, specialiști în securitate cibernetică, analiști în crypto-active.	15 676 400 – 29 393 250
9	DAC9	Actualizarea și optimizarea sistemelor existente pentru eficientizarea schimbului de informații fiscale.	Specialiști IT pentru actualizări, experți în politici fiscale, personal pentru formare.	4 898 875 - 9 797 750
Total				8270 750

CAPITOLUL VI

RISCURI DE IMPLEMENTARE

În Tabelul nr. 12 sunt sistematizate *riscurile* în implementarea Programului.

Tabelul nr. 12. Riscuri de implementare a Programului

Riscul anticipat	Impact (Scăzut, Mediu, Înalt)	Probabilitatea (Joasă, Medie, Înaltă)	Măsuri de diminuare/ înlăturare a riscurilor
Securitatea cibernetică deficitară. Infrastructura sistemului informațional poate fi expusă atacurilor cibernetice, ceea ce ar putea duce la scurgeri de date sensibile și	Mediu	Medie	1. Implementarea unui sistem avansat de securitate cibernetică (IDS/IPS, firewall, criptare).

compromiterea sistemului informatic. Lipsa unor soluții avansate de protecție (IDS/IPS, criptare end-to-end) crește vulnerabilitatea sistemului.			2. Monitorizarea permanentă a amenințărilor și răspuns rapid la incidente de securitate. 3. Formarea periodică a personalului pentru gestionarea riscurilor cibernetice.
Fragmentarea sistemelor din cadrul sistemului informațional și lipsa interoperabilității. Dificultăți în integrarea sistemelor existente cu platformele europene (VIES, OSS, CESOP). Acces dificil și întârziat la informațiile fiscale între Republica Moldova și Uniunea Europeană	Mediu	Joasă	1. Dezvoltarea unui cadru de interoperabilitate pentru schimbul de date cu UE. 2. Implementarea unui sistem de integrare a bazelor de date și a standardelor comune de schimb de informații
Dependența de procese manuale și lipsa automatizării. Lipsa unui sistem complet automatizat încetinește operațiunile și crește riscul de erori umane. Procesarea manuală afectează eficiența colectării datelor și capacitatea de analiză a acestora.	Mediu	Joasă	1. Digitalizarea completă a proceselor de administrare fiscală. 2. Integrarea inteligenței artificiale și a instrumentelor de business intelligence pentru analiza automată a riscurilor.
Lipsa unui cadru formal de guvernanță a datelor. Date incomplete, redundante sau inaccesibile pot afecta calitatea deciziilor strategice. Lipsa unui management eficient al datelor poate reduce încrederea în sistem.	Mediu	Medie	1. Crearea unei subdiviziuni de business intelligence pentru analiza și managementul datelor. 2. Implementarea unui cadru formal de guvernanță a datelor conform standardelor UE.
Riscuri legate de resursele umane. Deficitul de specialiști IT cu experiență în administrarea și securitatea sistemelor avansate. Necesitatea instruirii continue a personalului pentru a menține conformitatea cu cerințele europene.	Mediu	Înaltă	1. Crearea unor programe de formare profesională în domeniul sistemului informațional și securității cibernetice. 2. Colaborarea cu universități și instituții de cercetare pentru dezvoltarea competențelor digitale.
Riscuri financiare și de implementare. Costurile ridicate ale implementării și întreținerii infrastructurii sistemului informațional pot depăși bugetul disponibil. Întârzieri în implementare din cauza complexității proiectului și necesității de aliniere la standardele UE.	Înalt	Medie	1. Accesarea fondurilor europene și internaționale pentru finanțarea proiectului. 2. Planificarea detaliată a etapelor de implementare și monitorizarea progresului în timp real.

CAPITOLUL VII

AUTORITĂȚI/INSTITUȚII RESPONSABILE

Reieșind din prevederile legale în vigoare, în procesul de implementare a Programului, Serviciul Fiscal de Stat va colabora cu Ministerul Finanțelor, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, Agenția de Guvernare Electronică, IP „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”.

CAPITOLUL VIII

PROCEDURI DE MONITORIZARE, EVALUARE ȘI RAPORTARE

Monitorizarea implementării și evaluarea Programului se va efectua de către Ministerul Finanțelor, în colaborare cu alte autorități/instituții implicate în procesul de implementare a acțiunilor incluse în Planul de acțiuni pentru implementarea Programului. Activitatea de monitorizare va include elaborarea de către SFS a *Rapoartelor anuale de progres către Ministerul Finanțelor și Guvern*.

Monitorizarea se va realiza în baza indicatorilor și a rezultatelor obținute în cazul fiecărei acțiuni, stabilite în Program. Procesul de monitorizare va fi efectuat semestrial prin colectarea, prelucrarea și analiza datelor, identificarea erorilor sau a riscurilor neprevăzute. Conform recomandărilor și concluziilor incluse în rapoartele de monitorizare se va analiza posibilitatea revizuirii intervențiilor planificate.

CAPITOLUL IX

PLANUL DE ACȚIUNI PRIVIND REALIZAREA OBIECTIVELOR PROGRAMULUI PENTRU ANII 2025-2027

Acțiuni	Indicatori de monitorizare	Termen de realizare	Costuri de implementare, lei			Autorități responsabile
			2025	2026	2027	
1	2	3	4	5	6	7
Obiectiv general 1: Asigurarea eficientizării administrării fiscale prin creșterea calității serviciilor fiscale prestate, digitalizarea proceselor fiscale și creșterea gradului de satisfacție al contribuabililor						
Obiectiv specific 1.1: Simplificarea și digitalizarea serviciilor și procedurilor fiscale						
1.1.1 Creșterea numărului de servicii digitalizate	Cel puțin 95% servicii digitalizate (18/19) 100% servicii digitalizate (19/19)	Trimestrul IV, 2026 Trimestrul IV, 2027	-	În limita alocațiilor bugetare stabilite în TIC – 1 567 640	În limita alocațiilor bugetare stabilite în TIC – 391 910	SFS IP CTIF
1.1.2 Realizarea sondajelor de opinie a contribuabililor pentru îmbunătățirea continuă a serviciilor și platformelor IT	80% nivel de satisfacție al contribuabililor	Anual, Trimestrul IV	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS
1.1.3 Implementarea funcționalităților rapide și prietenoase pentru utilizator, prin utilizarea declarațiilor precompletate	Sistemul IT este pe deplin operațional (%) 1 declarație nouă precompletată implementată	Trimestrul III, 2026 Trimestrul IV, 2027	-	În limita alocațiilor bugetare stabilite în TIC	În limita alocațiilor bugetare stabilite în TIC	SFS
1.1.4 Creșterea diversității datelor prin realizarea noilor schimburi de date prin intermediul platformei guvernamentale MConnect	3 Anexe tehnice aprobate și implementate 5 Anexe tehnice aprobate și implementate 7 Anexe tehnice aprobate și implementate	Trimestrul IV, 2025 Trimestrul IV, 2026 Trimestrul IV, 2027	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS IP CTIF AGE
1.1.4 Creșterea diversității datelor prin completarea Catalogului semantic în baza noilor schimburi de date realizate prin intermediul platformei guvernamentale MConnect	3 Interpelări noi completate 5 Interpelări noi completate 7 Interpelări noi completate	Trimestrul IV, 2025 Trimestrul IV, 2026 Trimestrul IV, 2027	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS AGE
Obiectiv specific 1.2: Automatizarea proceselor de colectare a veniturilor						

1.2.1 Dezvoltarea și implementarea unui sistem informațional automatizat care să permită procesarea instantanee a dărilor de seamă fiscale și a plăților, eliminând necesitatea unei intervenții manuale și reducând riscul de erori	Caiet/sarcină tehnică aprobată Sistemul este pe deplin operațional (%)	Trimestrul III, 2026 Trimestrul IV, 2027	-	În limita alocațiilor bugetare stabilite în TIC – 391 910	În limita alocațiilor bugetare stabilite în TIC – 1 567 640	SFS IP CTIF
1.2.2 Reducerea timpului de procesare a dărilor de seamă fiscale pentru actualizarea instantanee a informațiilor	Timp de procesare a dărilor de seamă redus cu 90%	Trimestrul IV, 2027	-	-	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS IP CTIF
1.2.3 Reducerea timpului de procesare a plăților către bugetul public național cu reflectarea instantanee în conturile contribuabililor	Timp de procesare a plăților redus cu 90%	Trimestrul IV, 2027	-	-	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS IP CTIF
1.2.4 Dezvoltarea/identificarea unui sistem informațional de management al riscurilor de neconformare fiscală	Sistemul este pe deplin operațional (%)	Trimestrul IV, 2026	-	În limita alocațiilor bugetare stabilite în TIC – 3 919 100	-	SFS IP CTIF
1.2.5 Reducerea timpului de procesare a datelor, pentru stabilirea scorurilor de risc de neconformare fiscală.	Reducerea de până la 40 ore de procesare a datelor Reducerea de până la 24 ore de procesare a datelor	Trimestrul IV, 2026 Trimestrul IV, 2027	-	În limita alocațiilor bugetare	În limita alocațiilor bugetare	SFS
1.2.6 Automatizarea procesului de notificare pentru contribuabili cu risc de neconformare	5 tipuri de notificări automatizate > 20 tipuri de notificări automatizate	Trimestrul III, 2026 Trimestrul IV, 2027	-	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS IP CTIF
1.2.7 Majorarea ponderii cazurilor de neconformare confirmate în urma controalelor	Cel puțin 75% cazuri de neconformare confirmate Cel puțin 98% cazuri de neconformare confirmate	Trimestrul IV, 2026 Trimestrul IV, 2027	-	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS IP CTIF
Obiectiv specific 1.3: Instituirea unui cadru funcțional de guvernanță a datelor						

1.3.1 Elaborarea și aprobarea politicii de guvernanță a datelor și de calitate a acestora	Ordin SFS aprobat	Trimestrul IV, 2025 Trimestrul III, 2026 Trimestrul III, 2027	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS
1.3.2 Crearea unei subdiviziuni de business intelligence (BI)	Ordin MF aprobat cu noua structura SFS 1 subdiviziune nou creată, componența 3 angajați	Trimestrul IV, 2026 Trimestrul IV, 2027	-	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	MF SFS
1.3.3 Elaborarea și aprobarea glosarului și a dicționarului de date	Ordin SFS aprobat	Trimestrul IV, 2025	În limita resurselor umane și financiare disponibile	-	-	SFS
1.3.4 Dezvoltarea arhitecturii inițiale DataLake	Arhitectura este pe deplin operațională (%) Procent de date procesat – reflectă cantitatea datelor utilizate	Trimestrul III, 2026	-	În limita alocațiilor bugetare stabilite în TIC – 1 058 157	-	SFS IP CTIF
1.3.5 Conectarea surselor de date la DataLake	Surse de date conectate la nivel de 50% Surse de date conectate la nivel de 100%	Trimestrul IV, 2026 Trimestrul IV, 2027	-	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita alocațiilor bugetare stabilite în TIC – 529 078	SFS IP CTIF
Obiectiv specific 1.4: Dezvoltarea competențelor instituționale în analiza riscurilor fiscale						
1.4.1 Identificarea și încheierea de parteneriate cu universitățile capabile să ofere capacități de cunoștințe matematice, statistice pentru elaborarea abordărilor bazate pe riscuri (identificarea riscului contribuabililor, identificarea riscului de audit, identificarea și gestionarea fraudei pe baza datelor colectate)	Cel puțin o instituție de învățământ superior identificată Cel puțin 1 acord semnat cu o instituție de învățământ superior	Trimestrul II, 2026 Trimestrul I, 2027	-	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS
1.4.2 Realizarea instruirii pentru angajații din cadrul subdiviziunii BI pentru dezvoltarea competențelor în domeniul aplicării BI	Procentul de angajați care au finalizat formările planificate – măsoară ponderea angajaților care au finalizat cu succes cursurile sau sesiunile de	Trimestrul II, 2027	-	-	În limita resurselor umane și	SFS

	formare prevăzute în planul de formare, indicând gradul de implementare a planului. Numărul de sesiuni de formare organizate – reflectă numărul total de sesiuni de formare organizate într-o perioadă dată, evidențiind eforturile depuse pentru dezvoltarea continuă a personalului.				financiare disponibile	
1.4.3 Identificarea și numirea unui ofițer de date	Ordin SFS aprobat	Trimestrul IV, 2025	-	În limita resurselor umane și financiare disponibile	-	SFS
Obiectiv specific 1.5: Modernizarea echipamentelor de procesare						
1.5.1 Dezvoltarea competențelor profesionale ale angajaților din cadrul Direcției dezvoltare informațională pentru implementarea serviciilor IT	Procentul de angajați care au finalizat formările planificate – măsoară ponderea angajaților care au finalizat cu succes cursurile sau sesiunile de formare prevăzute în planul de formare, indicând gradul de implementare a planului. Numărul de sesiuni de formare organizate – reflectă numărul total de sesiuni de formare organizate într-o perioadă dată, evidențiind eforturile depuse pentru dezvoltarea continuă a personalului.	Trimestrul IV, 2025 Trimestrul III, 2026 Trimestrul III, 2027	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS
1.5.2 Instituirea unui mecanism de control ce va monitoriza implementarea cerințelor TIC	1 mecanism identificat 1 mecanism implementat	Trimestrul IV, 2026 Trimestrul II, 2027		În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS IP CTIF
1.5.3 Minimizarea dependenței de un singur furnizor	Propunere de modificare înaintată către Guvernul RM Act legislativ aprobat 4 noi furnizori identificați	Trimestrul IV, 2025 Trimestrul III, 2026	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	MF SFS

		Trimestrul II, 2027				
1.5.4 Modernizarea echipamentelor de procesare ale SFS	Echipamente modernizate în proporție de 80% Echipamente modernizate în proporție de 100%	Trimestrul IV, 2026 Trimestrul IV, 2027	-	În limita alocațiilor bugetare stabilite în TIC – 5 545 526	În limita alocațiilor bugetare stabilite în TIC – 58 786 500	SFS IP CTIF
1.5.5 Asigurarea cu servere virtualizate	servere virtualizate în proporție de 90% servere virtualizate în proporție de 100%	Trimestrul IV, 2026 Trimestrul IV, 2027	-	În limita alocațiilor bugetare stabilite în TIC – 15 284 490	În limita alocațiilor bugetare stabilite în TIC	SFS IP CTIF
1.5.6 Asigurarea monitorizată prin SIEM a infrastructurii SFS	Infrastructură monitorizată prin SIEM în proporție de 50% Infrastructură monitorizată prin SIEM în proporție de 70%	Trimestrul IV, 2026 Trimestrul IV, 2027	-	În limita alocațiilor bugetare stabilite în TIC > 58 786 500	În limita alocațiilor bugetare stabilite în TIC > 39 191 000	SFS IP CTIF
Obiectiv specific 1.6: Asigurarea securității cibernetice avansate						
1.6.1 Desemnarea unui Ofițer principal de securitate a informațiilor în cadrul SFS	Ordin SFS aprobat	Trimestrul I, 2026	-	În limita resurselor umane și financiare disponibile	-	SFS
1.6.2 Definirea politicii de securitate cibernetică a SFS	Ordin SFS aprobat	Trimestrul I, 2026	-	În limita resurselor umane și financiare disponibile	-	SFS
1.6.3 Implementarea măsurilor de monitorizare a securității, control al accesului, gestionare a conturilor privilegiate, monitorizare a vulnerabilităților, jurnale de audit, securitate a logicii de afaceri (piste de auditare), etc. (Implementare recomandată bazată pe Controalele CIS versiunea 8, 3 grupuri de implementare a măsurilor de protecție)	Ordin SFS aprobat Procentul de angajați care au finalizat formările planificate – măsoară ponderea angajaților care au finalizat cu succes cursurile sau sesiunile de formare prevăzute în planul de formare, indicând gradul de implementare a planului. Numărul de sesiuni de formare organizate – reflectă numărul total de	Trimestrul IV, 2025 Trimestrul II, 2026 Trimestrul II, 2027	În limita alocațiilor bugetare stabilite în TIC – 3 174 471	În limita alocațiilor bugetare stabilite în TIC – 3 174 471	În limita alocațiilor bugetare stabilite în TIC – 4 408 987	SFS

	sesiuni de formare organizate într-o perioadă dată, evidențiind eforturile depuse pentru dezvoltarea continuă a personalului.					
1.6.4 Desfășurarea misiunilor de audit sau a verificărilor aferent securității IT, protecția datelor și accesul la informații din SI SFS	Cel puțin 1 misiune de audit realizată, anual	Anual, Trimestrul II	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS
1.6.5 Asigurarea monitorizării stațiilor de muncă prin DLP	Cel puțin 500 stații monitorizate din 1600 Cel puțin 1200 stații monitorizate din 1600	Trimestrul IV, 2026 Trimestrul IV, 2027	-	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS IP CTIF
1.6.6 Asigurarea criptării comunicațiilor	Cel puțin 30% comunicații criptate Cel puțin 40% comunicații criptate	Trimestrul IV, 2026 Trimestrul IV, 2027	-	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS IP CTIF
1.6.7 Asigurarea desfășurării instruirii angajaților în domeniul securității cibernetice	Procentul de angajați care au finalizat formările planificate – măsoară ponderea angajaților care au finalizat cu succes cursurile sau sesiunile de formare prevăzute în planul de formare, indicând gradul de implementare a planului. Numărul de sesiuni de formare organizate – reflectă numărul total de sesiuni de formare organizate într-o perioadă dată, evidențiind eforturile depuse pentru dezvoltarea continuă a personalului.	Anual, Trimestrul III	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS IP CTIF
Obiectiv specific 1.7: Asigurarea interoperabilității și integrării cu sistemele informaționale europene						
1.7.1 Identificarea cerințelor funcționale și tehnice ale platformelor europene pentru implementarea DAC 1 – DAC 9	Standarde internaționale aplicabile (%)	Anual, Trimestrul IV	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS IP CTIF

1.7.2 Identificarea cerințelor funcționale și tehnice ale platformelor europene pentru implementarea CESOP	Standarde internaționale aplicabile (%)	Trimestrul II, 2026	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS CTIF
1.7.3 Identificarea cerințelor funcționale și tehnice ale platformelor europene pentru implementarea eCommerce	Standarde internaționale aplicabile (%)	Trimestrul II, 2026	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS CTIF
1.7.4 Identificarea cerințelor funcționale și tehnice ale platformelor europene pentru implementarea VIES	Standarde internaționale aplicabile (%)	Trimestrul II, 2026	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS CTIF
1.7.5 Dezvoltarea și testarea conectorilor de interfațare	Implementarea conectorilor în regim de înaltă disponibilitate (%)	Trimestrul IV, 2025 Trimestrul IV, 2026 Trimestrul IV, 2027	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS IP CTIF
1.7.6 Participarea la sesiuni de instruire în domeniul interoperabilității și integrării cu sistemele informaționale europene și cooperare UE	Procentul de angajați care au finalizat formările planificate (TAIEX, FISCALIS) – măsoară ponderea angajaților care au finalizat cu succes cursurile sau sesiunile de formare prevăzute în planul de formare, indicând gradul de implementare a planului. Numărul de sesiuni de formare organizate (TAIEX, FISCALIS) – reflectă numărul total de sesiuni de formare organizate într-o perioadă dată, evidențiind eforturile depuse pentru dezvoltarea continuă a personalului.	Trimestrul III, 2025 Trimestrul II, 2026 Trimestrul IV, 2027	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	În limita resurselor umane și financiare disponibile	SFS

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2025-2027

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2025-2027 (în continuare – <i>proiect</i>) este elaborat de Serviciul Fiscal de Stat.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Programul de dezvoltare a sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat stabilește viziunea strategică, prioritățile esențiale și inițiativele planificate, având ca obiectiv accelerarea transformării digitale și asigurarea interoperabilității cu sistemele fiscale ale Uniunii Europene. Necesitatea elaborării acestui program a fost determinată de recomandările formulate de Comisia Europeană în Raportul de extindere din 2023 și reiterate în Raportul de extindere din 2024. Elaborarea programului derivă din Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.306/2025 și Strategiei de Dezvoltare a Managementului Finanțelor Publice pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.71/2023.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Pe măsură ce economia globală devine din ce în ce mai digitalizată, volumele mari de date, nevoia de automatizare și presiunile pentru integrarea cu sistemele fiscale internaționale impun o tranziție inevitabilă către o infrastructură al sistemului informațional avansată și o strategie modernă de administrare fiscală. Un factor determinant în necesitatea modernizării SFS îl reprezintă creșterea exponențială a volumului de date fiscale pe care SFS trebuie să le gestioneze. Digitalizarea economiei, expansiunea comerțului electronic și creșterea numărului de contribuabili care își desfășoară activitățile în multiple jurisdicții creează provocări imense pentru infrastructura actuală. În acest context, procesele tradiționale, dependente de intervenția manuală și bazate pe sisteme învechite, nu mai sunt capabile să facă față acestei presiuni. Datele fiscale trebuie acum procesate rapid și cu un grad ridicat de acuratețe pentru a preveni erorile, evaziunea fiscală și alte forme de non-conformitate. Lipsa unui sistem IT eficient împiedică monitorizarea în timp real a activităților economice, limitând astfel capacitatea autorității de a detecta riscurile și fraudele în timp util. În plus, transformările tehnologice globale și emergența noilor tehnologii, cum ar fi inteligența artificială, Big Data și analiza predictivă, oferă oportunități semnificative pentru SFS de a îmbunătăți și automatiza procesele fiscale. Aceste tehnologii permit autorităților fiscale să analizeze volume mari de date pentru a identifica tipare suspecte, comportamente de risc și pentru a îmbunătăți eficiența colectării impozitelor. Prin automatizarea proceselor repetitive și utilizarea de algoritmi avansați, se poate reduce considerabil timpul necesar pentru verificarea și administrarea impozitelor, creând în același timp o infrastructură flexibilă și scalabilă. De asemenea, utilizarea acestor soluții reduce dependența de resursele umane, eliminând erorile și asigurând o administrare fiscală mai transparentă și mai eficientă.

Un alt factor care a condiționat elaborarea proiectului este procesul de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană. În calitate de țară candidată la aderare, Republica Moldova trebuie să-și alinieze politicile și sistemele fiscale la standardele și cerințele UE. Acest lucru presupune integrarea cu platformele europene de schimb de informații fiscale, cum ar fi VAT Information Exchange System (VIES), One Stop Shop (OSS) și Central Electronic System on Payment Information (CESOP). Aceste sisteme sunt esențiale pentru facilitarea tranzacțiilor economice transfrontaliere și pentru reducerea fraudei fiscale prin schimbul rapid și sigur de date fiscale între statele membre ale UE. În lipsa unei infrastructuri a sistemului informațional capabile să susțină aceste integrări, Republica Moldova riscă să rămână în urmă în procesul de armonizare cu politicile europene, afectându-și astfel șansele de aderare și dezvoltare economică pe termen lung.

Totodată, modernizarea infrastructurii al sistemului informațional a SFS este necesară și din perspectiva utilizării mai eficiente a resurselor umane și financiare. În momentul de față, multe dintre procesele administrative ale SFS sunt dependente de sisteme învechite, care nu mai sunt capabile să susțină nevoile actuale. Acest lucru duce la o utilizare inefficientă a resurselor, în special în ceea ce privește costurile de întreținere și operaționale. Prin adoptarea tehnologiilor cloud și a soluțiilor de virtualizare, SFS poate reduce costurile asociate cu achiziționarea și întreținerea echipamentelor hardware tradiționale, permițând totodată o gestionare mai flexibilă și mai eficientă a datelor și a resurselor. Aceste tehnologii permit, de asemenea, o scalare rapidă a capacității de stocare și procesare, ceea ce este esențial pentru a face față volumelor de date în creștere, fără a investi în mod constant în infrastructuri fizice noi.

Un alt aspect important al modernizării îl reprezintă capacitatea de a răspunde rapid la schimbările globale și crizele economice sau sociale, cum a fost, de exemplu, pandemia de COVID-19. În această perioadă, s-a evidențiat necesitatea unor soluții digitale eficiente care să permită contribuabililor să interacționeze cu autoritățile fiscale de la distanță. Lipsa unor astfel de soluții nu numai că afectează eficiența administrativă, dar subminează și încrederea contribuabililor în capacitatea instituției de a le oferi servicii eficiente și sigure. Modernizarea sistemului informațional ar permite dezvoltarea unor platforme online robuste, capabile să susțină o gamă largă de servicii fiscale digitale, accesibile de oriunde și în orice moment.

Astfel, necesitatea modernizării infrastructurii sistemului informațional a Serviciului Fiscal de Stat este determinată de o combinație de factori interni și externi, care variază de la creșterea volumului de date fiscale și oportunitățile oferite de noile tehnologii, până la cerințele de conformitate impuse de procesul de integrare europeană. Modernizarea nu doar că va optimiza procesele fiscale, dar va asigura și o mai bună utilizare a resurselor, îmbunătățind în același timp experiența contribuabilului și întărind încrederea publicului în sistemul fiscal. În acest context, modernizarea sistemului informațional reprezintă o prioritate strategică pentru dezvoltarea economică și administrativă a Republicii Moldova și o condiție esențială pentru integrarea sa reușită în Uniunea Europeană.

Obiectivul prezentului proiect de act normativ este de a stabili obiectivele generale și specifice, a indicatorilor de monitorizare și evaluare, precum și estimările financiare pentru modernizarea infrastructurii sistemului informațional a autorității fiscale.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului Principalele obiective incluse în proiectul Programului de dezvoltare al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2025-2027: 1) Interconectarea și Interoperabilitatea cu Sistemele UE a) Integrarea cu sistemele europene de schimb de informații, cum ar fi: VIES (VAT Information Exchange System) pentru schimbul de date privind TVA, CESOP (Central Electronic System of Payment Information) pentru monitorizarea tranzacțiilor electronice, OSS (One Stop Shop) pentru simplificarea obligațiilor fiscale transfrontaliere. b) Asigurarea interoperabilității cu platformele guvernamentale naționale prin intermediul MConnect. 2) Securitatea Informațională a) Consolidarea măsurilor de protecție a datelor prin implementarea soluțiilor de Management al Informațiilor de Securitate și Evenimente (SIEM) și Prevenirea Pierderii Datelor (DLP). b) Implementarea măsurilor de securitate cibernetică în conformitate cu Regulamentul General privind Protecția Datelor (GDPR). 3) Modernizarea Infrastructurii Tehnice a) Migrarea către soluții de cloud computing pentru creșterea capacității de stocare și procesare a datelor. b) Implementarea infrastructurii virtualizate pentru asigurarea continuității activității și reducerea costurilor operaționale. 4) Automatizarea și Analiza Datelor a) Dezvoltarea unor soluții de Business Intelligence (BI) pentru analiza datelor fiscale și identificarea riscurilor fiscale. b) Implementarea algoritmilor de Inteligență Artificială (AI) pentru detectarea fraudei fiscale și analiza comportamentului contribuabililor. 5) Optimizarea Infrastructurii sistemului informațional a) Migrarea către tehnologii cloud pentru scalabilitate și eficiență operațională. b) Modernizarea echipamentelor de procesare și rețelelor pentru îmbunătățirea vitezei și fiabilității sistemelor. c) Implementarea tehnologiilor de virtualizare pentru reducerea costurilor sistemului informațional.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare Nu au fost identificate alte opțiuni alternative.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public Impactul asupra sectorului public al implementării Programului de dezvoltare al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2025-2027 include mai multe aspecte esențiale: 1. Transparență și Conformitate: Utilizarea tehnologiilor moderne va facilita monitorizarea în timp real a activităților economice, sporind capacitatea de detectare a riscurilor și fraudelor.

2. **Interoperabilitate și Integrare Europeană:** Alinierea la standardele UE prin integrarea cu sistemele VIES, OSS, CESOP și DAC va îmbunătăți schimbul de informații și cooperarea internațională.
3. **Securitate Cibernetică Consolidată:** Implementarea măsurilor de protecție precum SIEM, DLP și criptarea datelor va asigura protecția informațiilor sensibile.
4. **Optimizarea Resurselor:** Migrarea către soluții cloud și virtualizare va reduce costurile operaționale și de întreținere a infrastructurii sistemului informațional.
5. **Creșterea Capacității de Analiză a Datelor:** Utilizarea Big Data și inteligenței artificiale va permite realizarea unor analize avansate pentru identificarea riscurilor și îmbunătățirea procesului decizional.

Aceste măsuri vor contribui la modernizarea administrației fiscale, sporind încrederea publicului și susținând integrarea Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prezentului proiect necesită cheltuieli financiare, după cum urmează:

Tabelul 1. Costuri estimative pentru implementarea obiectivelor generale

Nr. crt.	Obiective specifice	Costuri estimativ 2025-2026, lei	Costuri estimativ 2027, lei
1	Simplificarea și digitalizarea serviciilor și procedurilor fiscale	1 567 640	391 910
2	Automatizarea proceselor de colectare a veniturilor	391 910	1 567 640
3	Instituirea unui cadru funcțional de guvernare a datelor	10 581 570	5 290 785
4	Dezvoltarea competențelor instituționale în analiza riscurilor fiscale	979 775	2 939 325
5	Modernizarea integrală a echipamentelor de procesare	15 284 490 5 545 526	58 786 500
6	Asigurarea securității cibernetice avansate	9 503 817	5 584 717
7	Asigurarea interoperabilității și integrării cu sistemele informaționale europene	> 58 786 500	> 39 191 000
Total		102 641 228	113 751 877

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul asupra sectorului privat al implementării **Programului de dezvoltare al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2025-2027** se va reflecta în mai multe aspecte esențiale, contribuind la îmbunătățirea relației dintre mediul de afaceri și administrația fiscală. Acestea includ:

1. Reducerea poverii administrative:

- automatizarea proceselor de raportare și conformare va reduce sarcinile birocratice pentru contribuabili;
- interconectarea sistemelor va permite schimbul automat de date între SFS și alte autorități publice prin intermediul soluției MConnect ce garantează trasabilitatea completă în fluxurile de date, minimizând necesitatea depunerii documentelor în format fizic.

2. Securitatea datelor și confidențialitate. Consolidarea măsurilor de securitate cibernetică va asigura protecția datelor contribuabililor și va minimiza riscurile de fraudă sau scurgeri de informații. 3. Conformare fiscală crescută. Digitalizarea va permite o mai bună urmărire a tranzacțiilor și respectării obligațiilor fiscale, reducând astfel riscurile de evaziune fiscală. 4. Integrare în piața UE. Conformitatea cu standardele și sistemele UE va facilita schimburile comerciale transfrontaliere și va asigura o compatibilitate mai mare a mediului de afaceri din Republica Moldova cu cerințele pieței europene.
4.4. Impactul social 4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal Asigurarea conformității cu legislația națională și europeană privind protecția datelor pentru a asigura un nivel înalt de protecție a datelor și a facilita schimbul de informații cu statele membre. 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
4.5. Impactul asupra mediului Implementarea Programului de dezvoltare al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2025-2027 va avea un impact pozitiv asupra mediului, contribuind la reducerea amprente ecologice a activităților administrative prin digitalizare și optimizarea proceselor. Principalele efecte asupra mediului includ: 1. Reducerea consumului de hârtie. Automatizarea schimbului de informații între instituții prin intermediul soluției MConnect va elimina necesitatea imprimării și arhivării documentelor în format fizic. 2. Soluții ale sistemului informațional eficiente energetic: - o implementarea infrastructurii bazate pe tehnologii cloud și virtualizare va optimiza consumul de energie și va reduce impactul asupra mediului comparativ cu infrastructura sistemului informațional tradițională; - o utilizarea sistemelor moderne de stocare și procesare a datelor permite reducerea consumului energetic și creșterea eficienței resurselor sistemului informațional. 3. Managementul responsabil al echipamentelor sistemului informațional: - o programul va include politici de reciclare și reutilizare a echipamentelor sistemului informațional învechite, contribuind la reducerea deșeurilor electronice; - o implementarea soluțiilor eficiente energetic va reduce necesitatea de a înlocui frecvent echipamentele sistemului informațional, diminuând astfel cantitatea de deșeuri electronice.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu au fost identificate
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Programul de dezvoltare al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2025-2027 a fost elaborat în scopul asigurării condițiilor necesare implementării prevederilor legislației naționale de armonizare a Directivei nr. 2011/16/UE privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal (DAC) pentru schimbul automat de informații fiscale între statele membre, Directivei 2018/822/UE (DAC6) privind raportarea mecanismelor transfrontaliere de optimizare fiscală, Regulamentului (UE) nr. 904/2010 privind cooperarea administrativă și combaterea fraudei în domeniul TVA, etc.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Implementarea Programului de dezvoltare al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2025-2027 în contextul alinierii la standardele Uniunii Europene necesită adoptarea unor măsuri normative pentru armonizarea cadrului juridic intern. Aceste măsuri vor asigura integrarea principiilor, regulamentelor și directivelor europene în domeniul administrării fiscale, promovând transparența, interoperabilitatea și eficiența sistemelor digitale. Crearea cadrului normativ pentru interoperabilitatea sistemului informațional 1. Elaborarea actelor normative pentru implementarea standardelor tehnice în procesul de interconectare a sistemelor naționale cu VIES (VAT Information Exchange System) și alte platforme europene. 2. Adoptarea legislației care reglementează schimbul de date prin intermediul Common Communication Network (CCN). 3. Stabilirea mecanismelor juridice necesare pentru utilizarea platformelor sistemelor informațional în procesul de raportare unică (OSS – One Stop Shop) pentru comerțul electronic. 4. Implementarea cadrului legislativ pentru raportarea electronică a TVA (CESOP), în vederea combaterii fraudei în comerțul electronic.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul Hotărârii Guvernului a fost plasat pentru consultare publică pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor: www.mf.gov.md, compartimentul „Transparența decizională”, subcompartimentul „Procesul decizional și pe pagina www.particip.gov.md, fiind supus procesului de avizare cu Cancelaria de Stat, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, IP Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică și Agenția de Guvernare Electronică. La fel, Proiectul a fost prezentat pentru consultare Comisie Europene ca urmare a screening-ului bilateral aferent Capitolului 16 – Fiscalitate care s-a desfășurat în luna mai a anului curent.
7. Concluziile expertizelor Proiectul a fost supus expertizei juridice, în conformitate cu art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, de către Ministerul Justiției. Constatările, concluziile și recomandările expertizei juridice au fost expuse în Sinteza la proiect. Proiectul a fost remis pentru efectuarea expertizei anticorupție în conformitate cu art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, Centrul National Anticorupție apreciind prin prisma prevederilor art.28 din Legea integrității nr.82/2017, coroborat cu prevederile art.2, 34, 36 din Legea nr.100/2017 și conform pct.153 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, a concluzionat faptul că proiectul nu este pasibil expertizei anticorupție.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent Aprobarea proiectului nu necesită modificarea altor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ Alte măsuri necesare vor fi implementate pe măsura identificării acestora.

Ministra finanțelor

Victoria BELOUS

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor
la proiectul hotărârii cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare al sistemului informațional
al Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2025-2027 (număr unic 518/MF/2025)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (nr.03-2075 din 15.07.2025)	1.	La pct. 3 „Obiective generale și specifice ale Programului”, de la pag.9 pentru o vizualizare mai clară și înțeleasă a obiectivelor specifice și indicatorilor relevanți acestora, recomandăm prezentarea sub formă tabelară a obiectivelor specifice cu indicatorii stabiliți pentru fiecare obiectiv specific cu includerea termenilor de realizare și, suplimentar, propunem indicarea unei valori de referință, pentru a face posibilă o comparație a datelor actuale cu cele urmare a realizării obiectivelor specifice.	Nu se acceptă Indicatorii, termenele și valorile de referință sunt deja detaliate în Planul de acțiuni (capitol separat), ceea ce asigură o coerență logică și evitarea dublării informației. Pentru unele obiective specifice (ex. interoperabilitate, analiză AI, creare subdiviziuni), nu există valori de referință standardizate la nivel instituțional, iar introducerea unor astfel de valori ar necesita eforturi disproporționate de colectare și estimare, în afara scopului programului strategic care cuprinde un domeniu specific și nu poate fi constrâns.
	2.	La pag. 11 textul „ <i>prisma strategiei naționale de securitate cibernetică</i> ” urmează a fi substituit cu textul „ <i>Programul național de securitate cibernetică</i> ”, care este la etapă de elaborare de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.	Se acceptă Redacție nouă
	3.	La pag. 12, la Obiectivul specific 1.7 „Asigurarea interoperabilității și integrării cu sistemele informaționale europene” pasajul „ <i>Implementarea Programului de dezvoltare al sistemului informațional va fi coordonată de un comitet interministerial responsabil cu supravegherea progresului și asigurarea coerenței între diferitele domenii de acțiune. Se vor stabili indicatori de performanță cheie pentru a monitoriza eficient evoluția și pentru a ajusta măsurile, dacă este necesar. Raportarea periodică și transparentă către Guvern și public va asigura responsabilitatea și implicarea tuturor părților interesate.</i> ” nu este clar în care context este utilizat, în vederea asigurării interoperabilității cu sistemele informaționale europene sau la general, cum va fi realizată implementarea Programului.	Nu este necesar Alineatul a fost exclus

	Astfel, în cazul în care se prezintă o viziune de implementare a Programului respectiv, considerăm necesar prezentarea acesteia într-un punct aparte sau integrarea la pct.7 „Autorități/instituții responsabile” de la pag. 27.	
4.	În partea ce ține de asigurarea interoperabilității cu sistemele informaționale/aplicații europene, recomandăm o prioritizare clară a integrărilor, de exemplu cu VIES, OSS, CESOP, DAC6/DAC7, în funcție de cerințele de preaderare, stabilind termene concrete pentru pilotare, testare și raportarea progresului.	Se acceptă parțial Planul de acțiuni a fost completat conform Listei sistemelor informaționale/platforme fiscale la nivel de UE, recepționată de la Comisia Europeană.
5.	La pct. 8. „Proceduri de monitorizare, evaluare și raportare” de la pag.27 , recomandăm ca procedura finală de monitorizare să includă prezentarea <i>Raportului anual de progres</i> către Ministerul Finanțelor și Guvernului	Se acceptă Redacție nouă
6.	Cu titlu de recomandare: În vederea modernizării serviciilor pentru contribuabili, recomandăm extinderea gamei de servicii electronice cu autoservire, precum implementarea de chatbot-uri fiscale pentru asistență rapidă și pre completarea declarațiilor fiscale pe baza datelor deja deținute de SFS, după modelul „pre-filled returns” utilizat pe scară largă în Uniunea Europeană. De asemenea, recomandăm dezvoltarea unui portal unic pentru contribuabili, integrat cu servicii de plată, depunere de declarații, notificări și istoric fiscal, astfel încât interacțiunea cu SFS să devină mai accesibilă și eficientă. Pentru a spori deschiderea către inovare, propunem includerea unei secțiuni dedicate pilotării tehnologiilor emergente, precum inteligența artificială pentru analiza riscului fiscal, machine learning pentru identificarea fraudelor și blockchain pentru trasabilitatea plăților. Totodată, recomandăm instituirea unui sandbox fiscal controlat, unde pot fi testate în condiții reale soluțiile inovative din domeniul fiscal. La Planul de acțiuni, de la pag. 28, recomandăm numerotarea acțiunilor de la fiecare Obiectiv specific și costificarea acestora, astfel cum sunt prezentate costurile la Tabelul 1. Total costuri estimative pentru implementarea obiectivelor specifice, de la pag.16	S-a luat act În planul de acțiuni, la Obiectivul specific 1.1, este prevăzută extinderea acestor funcționalități, inclusiv cu precompletarea automată a declarațiilor fiscale, conform modelului „pre-filled returns” practicat în UE. Este menționată explicit și dezvoltarea notificărilor automate Obiectivul specific 1.2. La moment există dezvoltat un portal unic pentru contribuabili – Cabinetul personal al contribuabilului, disponibil pe pagina www.sfs.md, care este integrat cu MPass, Mpay, MNotify și prin intermediul căruia se depun în mod electronic declarații. La obiectivul specific 1.2 și 1.3 sunt prevăzute măsuri privind dezvoltarea capacității analitice prin crearea unei subdiviziuni Business Intelligence (BI) și dezvoltarea/identificarea unui sistem informațional de management al riscurilor de neconformare fiscală. Recomandarea privind crearea unui sandbox fiscal controlat este în deplin acord cu obiectivele noastre strategice. Această idee este deja prevăzută în mod indirect în plan, prin acțiuni ce implică testarea de soluții inovative în medii controlate. Totodată, costurile estimative sunt prezentate în coloanele 4, 5, 6 din Planul de acțiuni, precum și numerotarea acestora.

Agencia de Guvernare Electronică (nr.3007-133 din 07.07.2025)	1. În conformitate cu pct.17 din Hotărârea Guvernului nr.414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat, centrele de date administrate de entitățile prevăzute în anexa nr.4 la hotărârea menționată (inclusiv Serviciul Fiscal de Stat, în calitate de structură organizațională din sfera de competență a Ministerului Finanțelor) și alte mijloace destinate funcționării bunurilor respective se transmit cu titlul gratuit în administrarea Instituției publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” (în continuare - <i>STISC</i>). Aspectul respectiv este reglementat și în pct.3 și 6 din Hotărârea Guvernului nr.823/2020 cu privire la optimizarea și eficientizarea centrelor de date din sectorul public, precum și la aprobarea modificărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului. Totodată, conform pct.4 sbp.1) din Hotărârea Guvernului nr.128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), ministerele și autoritățile/instituțiile publice din sfera lor de competență (inclusiv Serviciul Fiscal de Stat, în calitate de structură organizațională din sfera de competență a Ministerului Finanțelor) găzduiesc sistemele informaționale existente și cele noi pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud). Subsecvent, cu referire la Programul de dezvoltare al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2025-2027, sub aspectul planificării unor eventuale achiziții TIC, Ministerul Finanțelor/Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”/Serviciul Fiscal de Stat trebuie să țină cont de faptul că toate aceste activități sunt reglementate de dispozițiile normative naționale, care stabilesc cerințele privind crearea, administrarea, mentenanța și găzduirea sistemelor informaționale. Implementarea acestor proiecte trebuie să respecte normele referitoare la schimbul de date și interoperabilitate, de principiile de reutilizare a serviciilor electronice guvernamentale existente și integrarea noilor soluții informatice în infrastructura de cloud guvernamental. Extinderea capacității de stocare a datelor trebuie să se realizeze exclusiv pe platforma tehnologică guvernamentală	Nu se acceptă În conformitate cu art. 8 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte prevalează asupra legislației interne. La fel, în conformitate cu art. 4 alin. (1) din Codul fiscal, dacă un tratat internațional care reglementează impozitarea sau include norme care reglementează impozitarea, la care Republica Moldova este parte, stipulează alte reguli și prevederi decât cele prevăzute de legislația fiscală, se aplică regulile și prevederile tratatului internațional. Programul de dezvoltare al sistemului informațional al SFS include măsuri și soluții tehnice ce derivă din: • Regulamentele și directivele UE privind schimbul automat de informații (DAC1–DAC9) • Cerințele DG TAXUD privind interoperabilitatea și standardele de schimb (XML schemas, specificații de criptare, protocoale de transmitere) • Participarea la sistemele europene VIES, CESOP, OSS – care implică cerințe tehnice și operaționale clare. Conform Programului Național de Aderare la UE 2025–2029, Republica Moldova trebuie să adopte și să aplice acquis-ul comunitar în materie fiscală. DG TAXUD formulează cerințe tehnice precise, iar SFS are obligația să dezvolte și să opereze infrastructura necesară respectării acestor standarde, inclusiv prin soluții proprii integrate. Menționăm că, constrângerile actuale în materie de legislație internă nu pot constitui un motiv de excludere a unor obiective strategice, deoarece acestea pot fi depășite prin ajustări ale actelor legislative și normative. În acest sens, planul de acțiuni al Programului conține măsuri explicite care prevăd inițierea propunerilor de modificare a cadrului normativ, tocmai pentru a elimina blocajele legale care împiedică implementarea obiectivelor ce derivă din angajamentele de aderare la UE.
---	--	---

		comună (MCloud), sistemele informaționale existente trebuie migrate pe platforma MCloud, iar noile sisteme informaționale să fi găzduite exclusiv pe această platformă. În context, AGE își exprimă dezacordul cu privire la unele dintre activitățile descrise în Programul de dezvoltare, ce contravin actelor normative menționate supra, precum și a situației de fapt curente, și anume că în cadrul infrastructurii tehnologice guvernamentale există deja soluție de cloud computing modernă (platforma MCloud): 1.1. Enunțul „Prin adoptarea tehnologiilor cloud și a soluțiilor de virtualizare, SFS poate reduce costurile asociate cu achiziționarea și întreținerea echipamentelor hardware tradiționale, permițând totodată o gestionare mai flexibilă și mai eficientă a datelor și a resurselor” din Capitolul 1 alineatul al cincilea (pag.2); 1.2. Enunțul „În lipsa unor soluții moderne de cloud computing și de virtualizare a resurselor, SFS se confruntă cu probleme legate de supraîncărcarea serverelor și de eficiența scăzută a procesării datelor.” din Capitolul 2 Secțiunea „Servicii pentru contribuabili” (pag.6-7); 1.3. Enunțul „1. Implementarea soluțiilor de cloud computing pentru scalabilitate și acces rapid la resursele de stocare și procesare.” din Capitolul 2 Secțiunea „Servicii pentru contribuabili” (pag.7); 1.4. în Capitolul 4 Obiectivul general nr.3.1 Obiectivul specific 1.6, întreg conținutul pct.1 „Data Centru” care face referință la centrul de date al SFS care se propune a fi modernizat (pag.10); 1.5. în Capitolul 5 (pag.16-17): 1.5.1. pct.5 din Tabelul 1 care include ca obiectiv specific „Modernizarea integrală a Centrului de Date”; 1.5.2. întreg conținutul Secțiunii „Extinderea și modernizarea centrului de date (Data Centru)” inclusiv Tabelul 2; 1.5.3. întreg conținutul Secțiunii „Optimizarea infrastructurii serverelor și soluțiilor eficiente de virtualizare”, inclusiv Tabelul 3; 1.6. la Obiectivul specific 1.5 Obiectivul general 1 din Planul de acțiuni privind realizarea obiectivelor programului pentru anii 2025-2027 acțiunile „Modernizarea	
--	--	--	--

		centrului de date al SFS”, „Asigurarea cu servere virtualizate” și „Asigurarea monitorizată prin SIEM a infrastructurii SFS”. La acest subiect, atragem atenția cu privire la faptul că orice centru de date deținut de către Ministerul Finanțelor/Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”/Serviciul Fiscal de Stat, conform cadrului normativ precitat, trebuie să fie transmis către STISC, iar sistemele informaționale să fie găzduite pe platforma MCloud. Reieșind din cele expuse, din tot textul proiectului Programului de dezvoltare se vor exclude referințele la crearea, extinderea și modernizarea centrelor de date din posesia Ministerului Finanțelor/Serviciului Fiscal de Stat sau al unei alte structuri organizaționale, precum și la achiziția de servere noi și soluții moderne de stocare. Alternativ, prin prisma pct.6 din Hotărârea Guvernului nr.823/2020, proiectul Programului se va completa cu norme care să facă referință la faptul că Ministerul Finanțelor/Serviciul Fiscal de Stat sau de către altă structură organizațională care a dobândit echipamentele hardware (de servere, de stocare) și produsele software aferente acestora, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv din contul asistenței financiare și tehnice externe, vor asigura transmiterea acestora către STISC, în vederea integrării acestora în platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud).	
	2.	Luând în considerare obiecțiile expuse supra, se impune avizarea prezentului proiect de hotărâre inclusiv de către STISC, reieșind din atribuțiile aceste instituții publice stabilite în Hotărârea Guvernului nr.414/2018 și alte acte normative.	S-a luat act
	3.	Totodată, Programul sectorial de dezvoltare al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat se va completa cu un calendar detaliat de migrare etapizată a sistemelor Serviciului Fiscal de Stat în cadrul platformei MCloud. Subsecvent, orice investiție nouă în servere, stocare ori licențe se va coordona cu STISC.	Nu se acceptă În conformitate cu art. 8 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte prevalează asupra legislației interne. La fel, în conformitate cu art. 4 alin. (1) din Codul fiscal, dacă un tratat internațional care reglementează impozitarea sau include norme care reglementează impozitarea, la care Republica Moldova este parte, stipulează alte reguli și prevederi decât cele prevăzute de legislația fiscală, se aplică regulile și prevederile tratatului internațional.

		Programul de dezvoltare al sistemului informațional al SFS include măsuri și soluții tehnice ce derivă din: • Regulamentele și directivele UE privind schimbul automat de informații (DAC1–DAC9) • Cerințele DG TAXUD privind interoperabilitatea și standardele de schimb (XML schemas, specificații de criptare, protocoale de transmitere) • Participarea la sistemele europene VIES, CESOP, OSS – care implică cerințe tehnice și operaționale clare. Menționăm că migrarea etapizată a sistemelor Serviciului Fiscal de Stat în cadrul platformei Mcloud se realizează în limita resurselor oferite de către STISC, iar la moment Serviciul Fiscal de Stat, are asigurată migrarea pentru o parte din sistemele sale informaționale. Totodată, pentru orice investiție nouă în servere, stocare ori licențe se asigură coordonarea cu STISC.
4.	În conformitate cu art.6 alin.(3) din Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, participanții publici sunt obligați să efectueze schimbul de date prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect) și să asigure condițiile tehnice necesare realizării schimbului de date. Din acest punct de vedere, remarcăm intențiile Serviciului Fiscal de Stat de creștere a diversității datelor prin realizarea de noi schimburi de date prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), stabilite în Obiectivul general nr.1 Obiectivul 1.1 din Planul de acțiuni privind realizarea obiectivelor programului pentru anii 2025-2027 (pag.28). Cu toate acestea, potrivit pct.7 din Tabelul 1 (pag.16), pentru „Asigurarea interoperabilității și integrării cu sistemele informaționale europene” sunt estimate costuri de peste 97 milioane lei. De asemenea, conform pct.1 din Tabelul 9. „Plan de implementare a directivelor DAC1-9” (pag.25), în scopul implementării DAC1, Serviciul Fiscal de Stat își propune „Dezvoltarea unui sistem informatic securizat pentru schimbul de informații fiscale la cerere.”. La acest subiect, atenționăm cu privire la faptul că, la nivel național, în vederea asigurării schimbului automat de date dintre participanții publici, a fost deja instituită platforma de	Nu se acceptă În conformitate cu art. 8 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte prevalează asupra legislației interne. La fel, în conformitate cu art. 4 alin. (1) din Codul fiscal, dacă un tratat internațional care reglementează impozitarea sau include norme care reglementează impozitarea, la care Republica Moldova este parte, stipulează alte reguli și prevederi decât cele prevăzute de legislația fiscală, se aplică regulile și prevederile tratatului internațional. Programul de dezvoltare al sistemului informațional al SFS include măsuri și soluții tehnice ce derivă din: • Regulamentele și directivele UE privind schimbul automat de informații (DAC1–DAC9) • Cerințele DG TAXUD privind interoperabilitatea și standardele de schimb (XML schemas, specificații de criptare, protocoale de transmitere) • Participarea la sistemele europene VIES, CESOP, OSS – care implică cerințe tehnice și operaționale clare.

	interoperabilitate (MConnect). Prin urmare, AGE nu susține crearea unei alte platforme naționale pentru transmiterea automată de date, fie ea și în domeniul informațiilor financiare, deoarece o astfel de abordare ar contravine cadrului normativ și ar periclita eforturile de consolidare a infrastructurii guvernamentale TIC, în condițiile în care platforma de interoperabilitate (MConnect) dispune de funcționalitatea tehnică necesară realizării schimbului de date, inclusiv transfrontalier, iar costurile necesare implementării unor astfel de soluții sunt ridicate. Dacă intenția autorului proiectului, în partea ce ține de implementarea tehnologică a DAC1, nu se referă la crearea unei alte platforme naționale pentru transmiterea automată de date, atunci acesta urmează să revizuiască de o manieră mai explicită conținutul Tabelului 9 și tot textul proiectului, cu clarificarea aspectului ce ține de necesitatea utilizării obligatorii, în procesul de schimb de date, a platformei de interoperabilitate (MConnect). De asemenea, obiectivul de asigurare a interoperabilității și integrării cu sistemele informaționale europene expus la pct.1 din Tabelul 9. „Plan de implementare a directivelor DAC1-9” se va revizui reieșind din argumentele expuse supra, cu descrierea clară a acțiunilor de implementare care justifică costurile indicate.	Conform avizului prezentat de AGE și susținut prin reglementare normativă, MConnect este conceput pentru interoperabilitate internă între participanții publici, nu pentru conectivitate transfrontalieră și schimb de date internațional cu administrațiile fiscale membre UE. DG TAXUD impune schimbul de date în formate standardizate (de ex. CRS, CbCR, FISC153, TIN), cu cerințe de criptare, validare și trasabilitate, care presupun mecanisme specializate de prelucrare și transport, ce nu pot fi asigurate exclusiv prin MConnect. Pentru a realiza schimbul de date, precum și utilizarea aplicațiilor care se referă la platforma CCN/CSI, se necesită existența unui Centru de date, la nivel de administrație fiscală sau Minister al Finanțelor, în cadrul căruia sunt instalate dispozitivele securizate oferite de către DG TAXUD din cadrul Comisiei Europene. Doar în aceste condiții și nu în altele, poate fi realizată interconectarea și interoperabilitatea cu sistemele UE, condiție pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană.
5.	În conformitate cu pct.4 sbp.1) din Hotărârea Guvernului nr.1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass), ministerele, alte autorități administrative centrale subordonate Guvernului și structurile organizaționale din sfera lor de competență sunt obligate să integreze serviciul MPass, din contul surselor financiare proprii, în serviciile publice electronice noi și sistemele informaționale aferente, inclusiv cele în curs de dezvoltare. Subsecvent, în Capitolul 5 Secțiunea „Securizarea comunicațiilor și a schimburilor de date” (pag.21) pct.3 care reglementează autentificarea multifactorială se va exclude. Alternativ, punctul precitat se va expune cu următorul conținut: „3. Autentificare securizată prin intermediul serviciului MPass – Pentru a spori securitatea accesului la rețelele de comunicații, va fi implementată autentificarea prin intermediul	Nu se acceptă În conformitate cu art. 8 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte prevalează asupra legislației interne. La fel, în conformitate cu art. 4 alin. (1) din Codul fiscal, dacă un tratat internațional care reglementează impozitarea sau include norme care reglementează impozitarea, la care Republica Moldova este parte, stipulează alte reguli și prevederi decât cele prevăzute de legislația fiscală, se aplică regulile și prevederile tratatului internațional. Programul de dezvoltare al sistemului informațional al SFS include măsuri și soluții tehnice ce derivă din: Regulamentele și directivele UE privind schimbul automat de informații (DAC1–DAC9)

	<i>serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) care oferă un mecanism integrator, securizat și flexibil de autentificare și control al accesului utilizatorilor în sistemele informaționale, inclusiv serviciile electronice.”.</i>	• Cerințele DG TAXUD privind interoperabilitatea și standardele de schimb (XML schemas, specificații de criptare, protocoale de transmitere) • Participarea la sistemele europene VIES, CESOP, OSS – care implică cerințe tehnice și operaționale clare. Securizarea comunicațiilor și a schimburilor de date cu țările membre UE reies din cerințele instituite de către DG TAXUD.
6.	În corelare cu pct.4 din sbp.1) și 2) din Hotărârea Guvernului nr.323/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Catalogul semantic” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului format de Sistemului informațional „Catalogul semantic”, în Obiectivul specific 1.3 Obiectivul general 1 din Planul de acțiuni privind realizarea obiectivelor programului pentru anii 2025-2027 textul „Elaborarea și aprobarea glosarului și a dicționarului de date” se va completa cu textul „<i>cu înregistrarea activelor semantice în Sistemul informațional „Catalogul semantic.”.</i>	Nu se acceptă Activitatea de înregistrare în Catalogul semantic este o măsură operațională, nu strategică. Înregistrarea în Catalogul semantic se asigură de către Serviciul Fiscal de Stat în contextul schimbului de date cu participanții publici. Totodată, pentru a fi asigurată măsura operațională de completare a Catalogului semantic este strategic important deținerea unui glosar și dicționar de date de către instituție, fapt consimțit în Planul Programului.
7.	În procesul de modernizare a sistemelor informaționale ale Serviciului Fiscal de Stat, se va asigura integrarea acestora nu doar cu platforma MConnect, dar și cu întregul ecosistem de servicii electronice partajate stabilite în anexa la Regulamentul privind administrarea tehnică și menținerea resurselor și sistemelor informaționale de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.414/2018. De asemenea, în contextul realizării obiectivelor de simplificare și digitalizare a serviciilor și procedurilor fiscale, vor fi luate în considerare principiile de prestare a serviciilor publice în formă electronică în mod implicit (digital-by-default), de prestare serviciilor publice în formă electronică (digital-first), de furnizare a datelor doar o singură dată (once only), concentrare pe beneficiarul de servicii publice (user-centricity), de prestare a serviciilor publice proactive, simplificare administrativă, de implementare a caracterului omnicanal al prestării serviciilor publice, alte principii stabilite în Legea nr.234/2021 cu privire la serviciile publice. Totodată, în scopul realizării eficiente a dezideratelor Programului, se va ține cont de prevederile Hotărârii	Nu se acceptă În conformitate cu art. 8 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte prevalează asupra legislației interne. La fel, în conformitate cu art. 4 alin. (1) din Codul fiscal, dacă un tratat internațional care reglementează impozitarea sau include norme care reglementează impozitarea, la care Republica Moldova este parte, stipulează alte reguli și prevederi decât cele prevăzute de legislația fiscală, se aplică regulile și prevederile tratatului internațional. Programul de dezvoltare al sistemului informațional al SFS include măsuri și soluții tehnice ce derivă din: • Regulamentele și directivele UE privind schimbul automat de informații (DAC1–DAC9) • Cerințele DG TAXUD privind interoperabilitatea și standardele de schimb (XML schemas, specificații de criptare, protocoale de transmitere)

		Guvernului nr.5/2024 care reglementează Conceptul aplicației guvernamentale integrate a serviciilor electronice EVO. Aplicația EVO este o soluție bazată pe aplicații mobile, care permite persoanelor fizice și juridice să acceseze servicii electronice, date din registrele de stat și să dețină versiuni digitale ale actelor de identitate și ale altor documente-cheie, soluție care poate fi utilizată inclusiv pentru prestarea serviciilor fiscale electronice și a deținerii documentelor fiscale în format digital. Reieșind din cele expuse, considerăm oportună completarea proiectului Programului cu prevederi care, în funcție de procesele digitalizate, ar stabili integrarea sistemelor informaționale ale Ministerului Finanțelor și ale Serviciului Fiscal de Stat cu întregul ecosistem de servicii electronice partajate și aplicația EVO, prin aplicarea principiilor de prestare a serviciilor publice stabilite în Legea nr.234/2021.	• Participarea la sistemele europene VIES, CESOP, OSS – care implică cerințe tehnice și operaționale clare. Programul de dezvoltare al sistemului informațional al SFS pentru 2025–2027 respectă cadrul strategic, dar își rezervă dreptul de a adapta mijloacele tehnice și operaționale în funcție de realitățile instituționale și de infrastructura națională disponibilă în strictă corespundere cu cerințele DG TAXUD.
Cancelaria de Stat (nr. 21/1-69-7536 din 11.07.2025)	1.	Programul propus nu îndeplinește criteriile necesare pentru a fi calificat drept document de politici publice și, prin urmare, poate fi reglementat exclusiv prin acte administrative subsecvente.	S-a luat act Programul se va aproba prin Hotărâre de Guvern și nu reprezintă un document de politici publice.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (f/nr. din 29.08.2025)		MDED a examinat repetat și comunică lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act
Agenția de Guvernare Electronică (nr.3007-178 din 26.08.2025)	1.	Prin avizul precitat, AGE a informat despre necesitatea ajustării proiectului la prevederile pct.17 din Hotărârea Guvernului nr.414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat, ale pct.3 și 6 din Hotărârea Guvernului nr.823/2020 cu privire la optimizarea și eficientizarea centrelor de date din sectorul public și ale pct.4 sbp.1) din Hotărârea Guvernului nr.128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), subliniind faptul că extinderea capacității de stocare a datelor trebuie să se realizeze exclusiv pe platforma guvernamentală comună (MCloud), sistemele informaționale existente trebuie migrate pe platforma MCloud, iar noile sisteme informaționale să fie găzduite exclusiv pe această platformă. În context, AGE și-a exprimat dezacordul cu privire la unele dintre activitățile descrise în Programul de dezvoltare, ce contravin actelor normative menționate supra, precum și a	Se acceptă parțial La data de 17.09.2025 a avut loc ședința comună cu AGE aferent obiecțiilor prezentate pe marginea proiectului, ca urmare Proiectul a fost completat cu Pentru a asigura interoperabilitatea și coerența la nivel național, programul valorifică infrastructura guvernamentală digitală existentă, prin: • MConnect – pentru schimbul automatizat de date între registre și sisteme deținute de alte autorități publice, evitând duplicarea soluțiilor tehnice și asigurând trasabilitate completă în fluxurile de date;

	situației de fapt curente, și anume că în cadrul infrastructurii tehnologice guvernamentale există deja soluție de cloud computing modernă (platforma MCloud), intervenind totodată cu unele propuneri concrete de ajustare a proiectului prin care au fost excluse referințele la crearea, extinderea și modernizarea centrelor de date din posesia Serviciului Fiscal de Stat sau al unei alte structuri organizaționale, precum și la achiziția de servere noi și soluții moderne de stocare. Alternativ, s-a propus ca prin prisma pct.6 din Hotărârea Guvernului nr.823/2020, proiectul Programului să fie completat cu norme care să facă referință la faptul că Ministerul Finanțelor/Serviciul Fiscal de Stat sau altă structură organizațională care a dobândit echipamentele hardware (de servere, de stocare) și produsele software aferente acestora, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv din contul asistenței financiare și tehnice externe, vor asigura transmiterea acestora către Instituția publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” (în continuare - <i>STISC</i>), în vederea integrării acestora în platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud). Cu referire la aceste obiecții, în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul de hotărâre, autorul a făcut referințe generale la prevederile cadrului normativ care stipulează că tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte prevalează asupra legislației interne. Subsecvent, prin prisma regulamentelor și directivelor UE privind schimbul automat de informații (DAC1-DAC9), a cerințelor DG TAXUD privind interoperabilitatea și standardele de schimb (XML schemas, specificații de criptare, protocoale de transmitere), a participării la sistemele europene VIES, CESOP, OSS care implică cerințe tehnice și operaționale clare, SFS are obligația să dezvolte și să opereze infrastructura necesară respectării acestor standarde, inclusiv prin soluții proprii integrate. Totodată, autorul a menționat că constrângerile actuale în materie de legislație internă nu pot constitui un motiv de excludere a unor obiective strategice, deoarece acestea pot fi depășite prin ajustări ale actelor legislative și normative. În acest sens, planul de acțiuni al Programului conține măsuri explicite care prevăd inițierea propunerilor de modificare a cadrului normativ, tocmai pentru	• MCloud – pentru găzduirea securizată și scalabilă a serviciilor și aplicațiilor; • MPass și EvoSign – pentru autentificarea unică și securizată a utilizatorilor, contribuind la integrarea sigură și eficientă a contribuabililor în sistemele informaționale ale SFS; • MNotify – pentru fluxurile ce implică trimiterea automată de confirmări, solicitări sau alerte către contribuabili. Această soluție va asigura o experiență unitară utilizatorilor, în conformitate cu standardele serviciilor electronice publice; • Mpay - pentru încasarea și procesarea instantă a plăților la Bugetul public național prin reducerea timpului de înscriere a informațiilor în conturile contribuabililor, asigurând un mecanism transparent, sigur și eficient de colectare a acestora; • MSign – pentru semnarea digitală a documentelor. Totodată, Programul va integra schimbul de date cu Sistemul informațional „Catalogul semantic”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 323/2021, ca parte a mecanismului național de interoperabilitate. Această integrare va permite standardizarea datelor și asigurarea compatibilității semantice între sistemele SFS și celelalte sisteme guvernamentale, inclusiv cele ale Uniunii Europene. În limita prevederilor tratatelor internaționale, pentru alte schimburi de date, SFS va utiliza soluțiile disponibile la nivel național – MConnect și MCloud, ceea ce va asigura respectarea cadrului legal prin aplicarea soluțiilor tehnice ce garantează trasabilitatea completă în fluxurile de date.
--	---	---

		a elimina blocajele legale care împiedică implementarea obiectivelor ce derivă din angajamentele de aderare la UE. Cu referire la argumentarea precitată, AGE atrage atenția că aceasta s-a rezumat la trimiteri generale la acte normative ale UE și la standarde tehnice, fără a indica exact în ce mod utilizarea platformei MCloud ar contravine unor norme sau standarde UE concrete. Astfel, în opinia AGE, obligația dezvoltării și operării infrastructurii necesare respectării cadrului normativ și standardelor UE reprezintă o obligație a Republicii Moldova ca stat și urmează a fi realizată prin adaptarea la modul în care Republica Moldova a reglementat și a dezvoltat infrastructura TI în sectorul public. La acest subiect, se va ține cont de faptul că implementarea pe parcursul ultimilor ani a unei strategii guvernamentale de consolidare a centrelor de date în cadrul platformei MCloud reprezintă un exemplu remarcabil de e-Transformare a guvernării, având ca beneficii reducerea costurilor, eficiența operațională, securitatea sporită, scalabilitate și flexibilitate, interoperabilitatea și creșterea calității prestării serviciilor publice. Astfel, MCloud a fost instituită ca o platformă tehnologică guvernamentală comună, bazată pe cloud computing, destinată autorităților publice, care oferă servicii de tip <i>Infrastructure as a Service (IaaS)</i>, <i>Platform as a Service (PaaS)</i> și <i>Software as a Service (SaaS)</i>. Prin intenția SFS de achiziționare de servere noi și soluții modern de stocare în posesia sa, este afectată strategia guvernamentală de consolidare a centrelor de date din sectorul public în cadrul platformei MCloud, creându-se practic o platformă cloud paralelă platformei MCloud, nejustificată concret prin prisma cadrului normative și standardelor UE. În acest mod se creează un precedent care ar putea fi invocat și de alte autorități publice care stochează și prelucrează un număr impunător de date, prin trimiteri generale la acte normative și standarde UE. Reieșind din cele menționate, reiterăm necesitatea de examinare a proiectului prin prisma obiecțiilor expuse supra și identificarea unei soluții de dezvoltare/consolidare a platformei MCloud, în funcție de standardele UE și a necesitățile SFS necesare implementării directivelor și regulamentelor.	
--	--	---	--

2.	În conformitate cu obiecțiile expuse la pct.1 din prezentul aviz, prin avizul nr.3007-133 din 07.07.2025 AGE a menționat despre necesitatea avizării proiectului de hotărâre inclusiv de către STISC, reieșind din atribuțiile acestei instituții publice stabilite în Hotărârea Guvernului nr.414/2018 și alte acte normative. Deși autorul în Sinteza obiecțiilor și propunerilor, la acest subiect, a informat că a luat act de solicitarea respectivă, totuși, examinând scrisoarea de însoțire nr.05- 17/184/1210 din 18.08.2025, constatăm faptul că prezentul proiect de hotărâre a fost transmis spre expertizare Ministerului Justiției și Centrului Național Anticorupție, și spre informare Cancelariei de Stat, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și AGE. Subsecvent, reiterăm necesitatea de avizare a prezentului proiect de hotărâre inclusiv de către STISC.	S-a luat act Proiectul a fost avizat de către STISC. Scrisoarea nr.1.4/1177/25 din 23.07.2025
3.	În conformitate cu art.6 alin.(3) din Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, prin avizul nr.3007-133 din 07.07.2025 AGE a atenționat cu privire la faptul că, la nivel național, în vederea asigurării schimbului automat de date dintre participanții publici, a fost deja instituită platforma de interoperabilitate (MConnect). Prin urmare, AGE a comunicat că nu susține crearea unei alte platforme naționale pentru transmiterea automată de date, fie ea și în domeniul informațiilor financiare, deoarece o astfel de abordare ar contravine cadrului normativ și ar periclita eforturile de consolidare a infrastructurii guvernamentale TIC, în condițiile în care platforma de interoperabilitate (MConnect) dispune de funcționalitatea tehnică necesară realizării schimbului de date, inclusiv transfrontalier, iar costurile necesare implementării unor astfel de soluții sunt ridicate. Conform Sintezei obiecțiilor și propunerilor, autorul nu a acceptat argumentele AGE și a menționat că potrivit avizului prezentat de AGE și susținut prin reglementare normativă, MConnect este conceput pentru interoperabilitate internă între participanții publici, nu pentru conectivitate transfrontalieră și schimb de date internațional cu administrațiile fiscale membre UE. DG TAXUD impune schimbul de date în formate standardizate (de ex. CRS, CbCR, FISC153, TIN), cu cerințe de criptare, validare și trasabilitate, care presupun mecanisme specializate de prelucrare și transport, ce nu pot fi asigurate	Se acceptă parțial La data de 17.09.2025 a avut loc ședința comună cu AGE aferent obiecțiilor prezentate pe marginea proiectului, ca urmare Proiectul a fost completat cu Pentru a asigura interoperabilitatea și coerența la nivel național, programul valorifică infrastructura guvernamentală digitală existentă, prin: • MConnect – pentru schimbul automatizat de date între registre și sisteme deținute de alte autorități publice, evitând duplicarea soluțiilor tehnice și asigurând trasabilitate completă în fluxurile de date; • MCloud – pentru găzduirea securizată și scalabilă a serviciilor și aplicațiilor; • MPass și EvoSign – pentru autentificarea unică și securizată a utilizatorilor, contribuind la integrarea sigură și eficientă a contribuabililor în sistemele informaționale ale SFS; • MNotify – pentru fluxurile ce implică trimiterea automată de confirmări, solicitări sau alerte către

	exclusiv prin MConnect. Pentru a realiza schimbul de date, precum și utilizarea aplicațiilor care se referă la platforma CCN/CSI, se necesită existența unui Centru de date, la nivel de administrație fiscală sau Ministerul Finanțelor, în cadrul căruia sunt instalate dispozitivele securizate oferite de către DG TAXUD din cadrul Comisiei Europene. Doar în aceste condiții și nu în altele, poate fi realizată interconectarea și interoperabilitatea cu sistemele UE, condiție pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Cu referire la acest subiect, reiterăm faptul că obligația dezvoltării și operării infrastructurii necesare respectării cadrului normativ și standardelor UE reprezintă o obligație a Republicii Moldova ca stat și urmează a fi realizată prin adaptarea la modul în care Republica Moldova a reglementat și a dezvoltat infrastructura TI în sectorul public. Or, și în acest moment, platforma MConnect asigură schimbul securizat de diverse date și în diverse formate, specifice sistemelor informaționale de stat care realizează schimburi specifice de date. Chiar în cazul lipsei în momentul de față a unor mecanisme „specializate” de prelucrare și transport de date, platforma MConnect poate fi modernizată prin crearea funcționalităților necesare realizării schimbului transfrontalier de date din domeniul fiscal conform standardelor UE.	contribuabili. Această soluție va asigura o experiență unitară utilizatorilor, în conformitate cu standardele serviciilor electronice publice; • Mpay - pentru încasarea și procesarea instantă a plăților la Bugetul public național prin reducerea timpului de înscriere a informațiilor în conturile contribuabililor, asigurând un mecanism transparent, sigur și eficient de colectare a acestora; • MSign – pentru semnarea digitală a documentelor. Totodată, Programul va integra schimbul de date cu Sistemul informațional „Catalogul semantic”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 323/2021, ca parte a mecanismului național de interoperabilitate. Această integrare va permite standardizarea datelor și asigurarea compatibilității semantice între sistemele SFS și celelalte sisteme guvernamentale, inclusiv cele ale Uniunii Europene. În limita prevederilor tratatelor internaționale, pentru alte schimburi de date, SFS va utiliza soluțiile disponibile la nivel național – MConnect și MCloud, ceea ce va asigura respectarea cadrului legal prin aplicarea soluțiilor tehnice ce garantează trasabilitatea completă în fluxurile de date.
4.	În conformitate cu pct.4 sbp.1) din Hotărârea Guvernului nr.1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass), prin avizul nr.3007-133 din 07.07.2025 AGE a atenționat faptul că ministerele, alte autorități administrative centrale subordonate Guvernului și structurile organizaționale din sfera lor de competență sunt obligate să integreze serviciul MPass, din contul surselor financiare proprii, în serviciile publice electronice noi și sistemele informaționale aferente, inclusiv cele în curs de dezvoltare. Subsecvent, în Capitolul 5	Se acceptă parțial La data de 17.09.2025 a avut loc ședința comună cu AGE aferent obiecțiilor prezentate pe marginea proiectului, ca urmare Proiectul a fost completat cu Pentru a asigura interoperabilitatea și coerența la nivel național, programul valorifică infrastructura guvernamentală digitală existentă, prin:

	Secțiunea „Securizarea comunicațiilor și a schimburilor de date” (pag.21) AGE a solicitat excluderea pct.3 care reglementează autentificarea multifactorială și indicarea necesității autentificării securizate prin intermediul serviciului MPass. Conform Sintezelor obiecțiilor și propunerilor, autorul nu a acceptat argumentele AGE, făcând referință generală la regulamentele și directivele UE privind schimbul automat de informații (DAC1-DAC9), cerințele DG TAXUD privind interoperabilitatea și standardele de schimb (XML schemas, specificații de criptare, protocoale de transmitere), a participării la sistemele europene VIES, CESOP, OSS care implică cerințe tehnice și operaționale clare. Cu referire la argumentarea precitată, AGE atrage atenția că aceasta s-a rezumat la trimiteri generale la acte normative ale UE și la standarde tehnice, fără a indica exact în ce mod utilizarea serviciului MPass ar contravine unor norme sau standarde UE concrete. Astfel, în opinia AGE, obligația dezvoltării și operării serviciilor de autentificare necesare respectării cadrului normativ și standardelor UE reprezintă o obligație a Republicii Moldova ca stat și urmează a fi realizată prin adaptarea la modul în care Republica Moldova a reglementat și a sistemele informaționale partajate, inclusiv a serviciului MPass.	• MConnect – pentru schimbul automatizat de date între registre și sisteme deținute de alte autorități publice, evitând duplicarea soluțiilor tehnice și asigurând trasabilitate completă în fluxurile de date; • MCloud – pentru găzduirea securizată și scalabilă a serviciilor și aplicațiilor; • MPass și EvoSign – pentru autentificarea unică și securizată a utilizatorilor, contribuind la integrarea sigură și eficientă a contribuabililor în sistemele informaționale ale SFS; • MNotify – pentru fluxurile ce implică trimiterea automată de confirmări, solicitări sau alerte către contribuabili. Această soluție va asigura o experiență unitară utilizatorilor, în conformitate cu standardele serviciilor electronice publice; • Mpay - pentru încasarea și procesarea instantă a plăților la Bugetul public național prin reducerea timpului de înscriere a informațiilor în conturile contribuabililor, asigurând un mecanism transparent, sigur și eficient de colectare a acestora; • MSign – pentru semnarea digitală a documentelor. Totodată, Programul va integra schimbul de date cu Sistemul informațional „Catalogul semantic”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 323/2021, ca parte a mecanismului național de interoperabilitate. Această integrare va permite standardizarea datelor și asigurarea compatibilității semantice între sistemele SFS și celelalte sisteme guvernamentale, inclusiv cele ale Uniunii Europene. În limita prevederilor tratatelor internaționale, pentru alte schimburi de date, SFS va utiliza soluțiile
--	--	---

		disponibile la nivel național – MConnect și MCloud, ceea ce va asigura respectarea cadrului legal prin aplicarea soluțiilor tehnice ce garantează trasabilitatea completă în fluxurile de date.
5.	Prin avizul nr.3007-133 din 07.07.2025, AGE a subliniat faptul că în procesul de modernizare a sistemelor informaționale ale Serviciului Fiscal de Stat, urmează a fi asigurată integrarea acestora nu doar cu platforma MConnect, dar și cu întregul ecosistem de servicii electronice partajate stabilite în anexa la Regulamentul privind administrarea tehnică și menținerea resurselor și sistemelor informaționale de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.414/2018. De asemenea, în contextul realizării obiectivelor de simplificare și digitalizare a serviciilor și procedurilor fiscale, s-a menționat despre necesitatea de luare în considerare a principiilor de prestare a serviciilor publice în formă electronică în mod implicit (digitalby-default), de prestare a serviciilor publice în formă electronică (digital-first), de furnizare a datelor doar o singură dată (once only), centrare pe beneficiarul de servicii publice (usercentricity), de prestare a serviciilor publice proactive, simplificare administrativă, de implementare a caracterului omnicanal al prestării serviciilor publice, alte principii stabilite în Legea nr.234/2021 cu privire la serviciile publice. Totodată, în scopul realizării eficiente a dezideratelor Programului, s-a menționat despre necesitatea de a se ține cont de prevederile Hotărârii Guvernului nr.5/2024 care reglementează Conceptul aplicației guvernamentale integrate a serviciilor electronice EVO. Aplicația EVO este o soluție bazată pe aplicații mobile, care permite persoanelor fizice și juridice să acceseze servicii electronice, date din registrele de stat și să dețină versiuni digitale ale actelor de identitate și ale altor documente-cheie, soluție care poate fi utilizată inclusiv pentru prestarea serviciilor fiscale electronice și a deținerii documentelor fiscale în format digital. Reieșind din cele expuse, AGE a propus completarea proiectului Programului cu prevederi care ar stabili integrarea sistemelor informaționale ale Serviciului Fiscal de Stat cu întregul ecosistem de servicii electronice partajate și aplicația	Se acceptă parțial La data de 17.09.2025 a avut loc ședința comună cu AGE aferent obiecțiilor prezentate pe marginea proiectului, ca urmare Proiectul a fost completat cu Pentru a asigura interoperabilitatea și coerența la nivel național, programul valorifică infrastructura guvernamentală digitală existentă, prin: • MConnect – pentru schimbul automatizat de date între registre și sisteme deținute de alte autorități publice, evitând duplicarea soluțiilor tehnice și asigurând trasabilitate completă în fluxurile de date; • MCloud – pentru găzduirea securizată și scalabilă a serviciilor și aplicațiilor; • MPass și EvoSign – pentru autentificarea unică și securizată a utilizatorilor, contribuind la integrarea sigură și eficientă a contribuabililor în sistemele informaționale ale SFS; • MNotify – pentru fluxurile ce implică trimiterea automată de confirmări, solicitări sau alerte către contribuabili. Această soluție va asigura o experiență unitară utilizatorilor, în conformitate cu standardele serviciilor electronice publice; • Mpay - pentru încasarea și procesarea instantă a plăților la Bugetul public național prin reducerea timpului de înscriere a informațiilor în conturile contribuabililor, asigurând un mecanism transparent, sigur și eficient de colectare a acestora;

	EVO, prin aplicarea principiilor de prestare a serviciilor publice stabilite în Legea nr.234/2021. Urmând aceleași argumente, conform Sintezei obiecțiilor și propunerilor, autorul nu a acceptat argumentele AGE, făcând referință generală la regulamentele și directivele UE privind schimbul automat de informații (DAC1-DAC9), cerințele DG TAXUD privind interoperabilitatea și standardele de schimb (XML schemas, specificații de criptare, protocoale de transmitere), la participarea la sistemele europene VIES, CESOP, OSS care implică cerințe tehnice și operaționale clare. Totodată, autorul a informat că își rezervă dreptul de a adapta mijloacele tehnice și operaționale în funcție de realitățile instituționale și de infrastructura națională disponibilă în strictă corespundere cu cerințele DG TAXUD. La acest subiect, aducem la cunoștință faptul că sistemele informaționale partajate și alte soluții informaționale instituite de către Guvern reprezintă o componentă esențială a strategiei de guvernare digitală, fiind integrate în cadrul platformei MCloud pentru a facilita interoperabilitatea, eficiența și securitatea serviciilor publice. Prin intermediul acestora este evitată dublarea funcționalităților sistemelor informaționale de stat și se asigură un flux coerent de date între autoritățile publice. Astfel, ignorarea totală a utilizării acestor soluții informaționale instituie de către Guvern care este obligatorie pentru autoritățile administrației publice centrale de specialitate, în baza unor trimiteri vagi la acte normative ale UE, anulează eforturile de consolidare a ecosistemului digital guvernamental, descentralizează și crește costurile de dezvoltare, administrare și mentenanță a sistemelor informaționale de stat. Luând în considerare faptul că obiecțiile expuse în avizul AGE nr.3007-133 din 07.07.2025 nu au fost depășite, în scopul identificării unor soluții sub aspect normativ și tehnic pentru asigurarea implementării corespunzătoare a cadrului normativ și standardelor UE în domeniul fiscal în Republica Moldova, AGE propune organizarea unei ședințe cu participarea reprezentanților Ministerului Finanțelor, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, SFS, STISC și AGE. În acest sens, prin prisma necesității implementării acquis-ului UE, AGE exprimă disponibilitatea de colaborare și acordare a	• MSign – pentru semnarea digitală a documentelor. Totodată, Programul va integra schimbul de date cu Sistemul informațional „Catalogul semantic”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 323/2021, ca parte a mecanismului național de interoperabilitate. Această integrare va permite standardizarea datelor și asigurarea compatibilității semantice între sistemele SFS și celelalte sisteme guvernamentale, inclusiv cele ale Uniunii Europene. În limita prevederilor tratatelor internaționale, pentru alte schimburi de date, SFS va utiliza soluțiile disponibile la nivel național – MConnect și MCloud, ceea ce va asigura respectarea cadrului legal prin aplicarea soluțiilor tehnice ce garantează trasabilitatea completă în fluxurile de date.
--	---	--

		suportului necesar în vederea identificării celor mai bune soluții de implementare a inițiativelor de e-Transformare a guvernării și a modernizării serviciilor publice, inclusiv în domeniul fiscal, în beneficiul cetățenilor și cu utilizarea eficiență a resurselor financiare.	
Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică <i>(nr.1.4/1177/25 din 23.07.2025)</i>	1.	Observații privind infrastructura propusă. Proiectul de program prevede dezvoltarea unui nou sistem informațional pentru Serviciul Fiscal de Stat (SFS), însoțit de investiții semnificative în infrastructura TI proprie, inclusiv modernizarea unui centru de date intern ca parte a componentei tehnice de sprijin. Deși această inițiativă este justificată prin necesitatea asigurării rezilienței, securității și eficienței operaționale, ea contravine prevederilor cadrului normativ actual, care stipulează consolidarea infrastructurii și utilizarea exclusivă a platformei tehnologice guvernamentale comune MCloud pentru găzduirea sistemelor informaționale noi. Cadrul normativ aplicabil în acest sens include următoarele acte: • Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat, în special: - <i>Punctul 17</i> care prevede transmiterea centrelor de date către STISC; - <i>Punctul 22</i> care instituie obligația de coordonare prealabilă cu Agenția de Guvernare Electronică pentru orice inițiativă de dezvoltare a infrastructurii TI, asigurând conformarea cu politicile comune; - <i>Punctul 24</i> care obligă instituțiile publice să transfere echipamentele hardware și software în procesul de migrare către MCloud. • Hotărârea Guvernului nr. 823/2020 cu privire la optimizarea și eficientizarea centrelor de date din sectorul public, precum și la aprobarea modificărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului. Reglementările relevante sunt:	Se acceptă parțial La data de 18.09.2025 a avut loc ședința comună cu STISC aferent obiecțiilor prezentate pe marginea proiectului, ca urmare Proiectul a fost completat cu Pentru a asigura interoperabilitatea și coerența la nivel național, programul valorifică infrastructura guvernamentală digitală existentă, prin: • MConnect – pentru schimbul automatizat de date între registre și sisteme deținute de alte autorități publice, evitând duplicarea soluțiilor tehnice și asigurând trasabilitate completă în fluxurile de date; • MCloud – pentru găzduirea securizată și scalabilă a serviciilor și aplicațiilor; • MPass și EvoSign – pentru autentificarea unică și securizată a utilizatorilor, contribuind la integrarea sigură și eficientă a contribuabililor în sistemele informaționale ale SFS; • MNotify – pentru fluxurile ce implică trimiterea automată de confirmări, solicitări sau alerte către contribuabili. Această soluție va asigura o experiență unitară utilizatorilor, în conformitate cu standardele serviciilor electronice publice; • Mpay - pentru încasarea și procesarea instantă a plăților la Bugetul public național prin reducerea timpului de înscriere a informațiilor în conturile contribuabililor, asigurând un mecanism transparent, sigur și eficient de colectare a acestora;

	- <i>Punctul 1</i> care prevede includerea Ministerului Finanțelor printre entitățile care trebuie să își consolideze infrastructura TI pe platforma MCloud; - <i>Punctul 3</i> care obligă entitatea să transmită centrul de date propriu către STISC, în termen de 9 luni, ca parte a procesului de consolidare; - <i>Punctul 6</i> care prevede că orice echipamente hardware și software achiziționate (indiferent de sursa de finanțare, inclusiv asistență externă) trebuie transmise pentru integrare în platforma MCloud. Totodată, instituțiile nu pot menține sau dezvolta centre de date separate, în afara arhitecturii comune. • Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud). Dintre dispozițiile acesteia, subliniem: - <i>Punctul 4, subpct. 1)</i> care instituie obligația ca toate sistemele informaționale noi ale autorităților publice să fie găzduite exclusiv pe platforma comună MCloud. - <i>Punctul 4, subpct. 3)</i> care interzice expres crearea de infrastructuri TI proprii noi sau extinderea celor existente. Prin coroborarea acestor acte normative, rezultă o interdicție clară pentru autoritățile publice: nu este permisă menținerea sau dezvoltarea de infrastructuri TI paralele (proprii) în afara platformei guvernamentale comune. SFS are obligația legală de a utiliza platforma MCloud pentru găzduirea noului sistem informațional și de a evita investițiile într-un centru de date separat.	• MSign – pentru semnarea digitală a documentelor. Totodată, Programul va integra schimbul de date cu Sistemul informațional „Catalogul semantic”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 323/2021, ca parte a mecanismului național de interoperabilitate. Această integrare va permite standardizarea datelor și asigurarea compatibilității semantice între sistemele SFS și celelalte sisteme guvernamentale, inclusiv cele ale Uniunii Europene. În limita prevederilor tratatelor internaționale, pentru alte schimburi de date, SFS va utiliza soluțiile disponibile la nivel național – MConnect și MCloud, ceea ce va asigura respectarea cadrului legal prin aplicarea soluțiilor tehnice ce garantează trasabilitatea completă în fluxurile de date.
2.	Argumente tehnice și strategice. Din punct de vedere tehnic și operațional, platforma guvernamentală MCloud oferă deja toate capacitățile necesare pentru găzduirea sistemului informațional al SFS. Aceasta asigură un mediu scalabil, cu disponibilitate ridicată, protecție avansată a datelor și utilizarea eficientă a resurselor hardware și software existente.	Se acceptă parțial La data de 18.09.2025 a avut loc ședința comună cu STISC aferent obiecțiilor prezentate pe marginea proiectului, ca urmare Proiectul a fost completat cu

	Politica publică actuală în domeniul infrastructurii TI guvernamentale se bazează pe principiul consolidării resurselor într-o arhitectură comună. Scopul acestei abordări este să reducă cheltuielile redundante și să crească nivelul de securitate, prin centralizarea eforturilor și a investițiilor. În acest context, intenția SFS de a dezvolta un centru de date propriu este în contradicție directă cu politica strategică trasată de actele normative menționate și de strategia națională de transformare digitală. O asemenea inițiativă implică o serie de riscuri majore, printre care fragmentarea arhitecturii, dublarea costurilor și diminuarea capacității de guvernanță centralizată a infrastructurii critice.	Pentru a asigura interoperabilitatea și coerența la nivel național, programul valorifică infrastructura guvernamentală digitală existentă, prin: • MConnect – pentru schimbul automatizat de date între registre și sisteme deținute de alte autorități publice, evitând duplicarea soluțiilor tehnice și asigurând trasabilitate completă în fluxurile de date; • MCloud – pentru găzduirea securizată și scalabilă a serviciilor și aplicațiilor; • MPass și EvoSign – pentru autentificarea unică și securizată a utilizatorilor, contribuind la integrarea sigură și eficientă a contribuabililor în sistemele informaționale ale SFS; • MNotify – pentru fluxurile ce implică trimiterea automată de confirmări, solicitări sau alerte către contribuabili. Această soluție va asigura o experiență unitară utilizatorilor, în conformitate cu standardele serviciilor electronice publice; • Mpay - pentru încasarea și procesarea instantă a plăților la Bugetul public național prin reducerea timpului de înscriere a informațiilor în conturile contribuabililor, asigurând un mecanism transparent, sigur și eficient de colectare a acestora; • MSign – pentru semnarea digitală a documentelor. Totodată, Programul va integra schimbul de date cu Sistemul informațional „Catalogul semantic”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 323/2021, ca parte a mecanismului național de interoperabilitate. Această integrare va permite standardizarea datelor și asigurarea compatibilității semantice între sistemele SFS și celelalte
--	--	---

		sisteme guvernamentale, inclusiv cele ale Uniunii Europene. În limita prevederilor tratatelor internaționale, pentru alte schimburi de date, SFS va utiliza soluțiile disponibile la nivel național – MConnect și MCloud, ceea ce va asigura respectarea cadrului legal prin aplicarea soluțiilor tehnice ce garantează trasabilitatea completă în fluxurile de date.
3.	Considerente bugetare și de eficiență. Programul propus prevede alocarea a peste 215 milioane lei pentru perioada 2025 – 2027, o parte considerabilă din această sumă fiind destinată achiziției de echipamente și dezvoltării unei infrastructuri TI proprii, destinate doar SFS, în locul utilizării platformei guvernamentale comune MCloud. Această repartizare a fondurilor ridică mari semne de întrebare privind eficiența și justificarea cheltuielilor, în condițiile în care există deja o soluție funcțională, platforma guvernamentală comună MCloud, a cărei utilizare nu constituie doar o alternativă, ci și o obligație legală și strategică pentru găzduirea noului sistem. Abordarea propusă contravine, de asemenea, principiilor fundamentale de responsabilitate financiară consfințite de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. Conform art. 11 alin. (1) din această lege, „Resursele bugetare se alocă și se utilizează în mod econom, eficient și eficace, în concordanță cu principiile bunei guvernări.”. Banii publici trebuie folosiți cât mai economic și eficient, urmărind maximizarea impactului fiecărui leu cheltuit. Or, investirea a zeci de milioane de lei într-o infrastructură duplicată (paralelă cu MCloud) nu pare să respecte acest principiu al bunei guvernări financiare. Găzduirea sistemului informațional pe platforma MCloud ar permite economisirea a zeci de milioane de lei, prin evitarea cheltuielilor aferente construirii și operării unui centru propriu de date, ce presupun investiții semnificative în	Se acceptă parțial La data de 18.09.2025 a avut loc ședința comună cu STISC aferent obiecțiilor prezentate pe marginea proiectului, ca urmare Proiectul a fost completat cu: Pentru a asigura interoperabilitatea și coerența la nivel național, programul valorifică infrastructura guvernamentală digitală existentă, prin: • MConnect – pentru schimbul automatizat de date între registre și sisteme deținute de alte autorități publice, evitând duplicarea soluțiilor tehnice și asigurând trasabilitate completă în fluxurile de date; • MCloud – pentru găzduirea securizată și scalabilă a serviciilor și aplicațiilor; • MPass și EvoSign – pentru autentificarea unică și securizată a utilizatorilor, contribuind la integrarea sigură și eficientă a contribuabililor în sistemele informaționale ale SFS; • MNotify – pentru fluxurile ce implică trimiterea automată de confirmări, solicitări sau alerte către contribuabili. Această soluție va asigura o experiență unitară utilizatorilor, în conformitate cu standardele serviciilor electronice publice;

	echipamente, licențe, infrastructură fizică, servicii de întreținere și personal tehnic specializat. Investițiile necesare pentru extinderea capacităților platformei MCloud sunt considerabil mai reduse și mai eficiente comparativ cu costurile dezvoltării unor centre de date separate, așa cum este prevăzut în propunerea SFS. Totodată, aceste investiții contribuie la consolidarea unei infrastructuri unitare și conforme cu politica guvernamentală, în beneficiul întregului sector public, nu doar al unei singure entități. Este important de menționat că pe parcursul ultimilor 2 ani (2024-2025), ținând cont de prevederile Hotărârii Guvernului nr. 128/2014 și ale Hotărârii Guvernului nr. 414/2018 precum și de contextul regional actual, care impune măsuri sporite pentru protejarea datelor cu importanță statală, precum și de criza globală în domeniul resurselor energetice, STISC a identificat necesitatea extinderii platformei guvernamentale MCloud, inclusiv în baza solicitărilor de resurse TIC adiționale parvenite din partea autorităților publice. Efectuând analiza resurselor necesare și identificând cheltuieli suplimentare necesare, STISC a prezentat propuneri de buget aferente platformei MCloud în suma de 144 692,1 mii lei pentru anul 2024 și 188 155,5 mii lei pentru anul 2025. Cu regret, atât solicitările de buget pentru anul 2024, cât și cele pentru anul 2025 au rămas nesoluționate întrucât din bugetul de stat nu au fost alocate careva resurse pentru extinderea platformei guvernamentale care asigură găzduirea sistemelor informaționale de stat. Totodată, conform Planului național de dezvoltare pentru anii 2025-2027, este prevăzută extinderea resurselor de procesare și stocare ale platformei tehnologice guvernamentale comune (MCloud) în perioada anilor 2025-2027. În acest scop, STISC a prezentat solicitări suplimentare de alocații la limitele stabilite pentru anii 2024-2026, pentru modernizarea și extinderea componentelor hardware și software, necesare pentru stocarea datelor resurselor TI găzduite în MCloud și pentru Resurse de procesare destinate fortificării capacității MCloud etc., în sumă de 87 458 mii lei pentru anul 2024, și respectiv pentru anii 2025-2027 a prezentat solicitări suplimentare de alocații aferente extinderii resurselor de procesare destinate fortificării capacității MCloud, inclusiv	• Mpay - pentru încasarea și procesarea instantă a plăților la Bugetul public național prin reducerea timpului de înscriere a informațiilor în conturile contribuabililor, asigurând un mecanism transparent, sigur și eficient de colectare a acestora; • MSign – pentru semnarea digitală a documentelor. Totodată, Programul va integra schimbul de date cu Sistemul informațional „Catalogul semantic”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 323/2021, ca parte a mecanismului național de interoperabilitate. Această integrare va permite standardizarea datelor și asigurarea compatibilității semantice între sistemele SFS și celelalte sisteme guvernamentale, inclusiv cele ale Uniunii Europene. În limita prevederilor tratatelor internaționale, pentru alte schimburi de date, SFS va utiliza soluțiile disponibile la nivel național – MConnect și MCloud, ceea ce va asigura respectarea cadrului legal prin aplicarea soluțiilor tehnice ce garantează trasabilitatea completă în fluxurile de date.
--	--	---

	licențe pentru virtualizare, în sumă de 145 000 mii lei pentru anul 2025. Până în prezent, nici pentru anul 2024, nici pentru anul 2025, nu au fost alocate resurse bugetare suplimentare pentru realizarea acestor activități, planificate în vedere menținerii și extinderii resurselor de procesare destinate fortificării capacităților MCloud. În acest context, se constată o discrepanță semnificativă între absența alocării resurselor financiare pentru dezvoltarea unei infrastructuri guvernamentale comune, accesibile întregului sector public, și angajamentul de a sprijini din fonduri publice constituirea unei infrastructuri paralele, dedicate exclusiv unei singure entități. Având în vedere cele expuse, un alt aspect de luat în considerare este și percepția autorităților de control financiar și a partenerilor externi. Dezvoltarea unei infrastructuri TI proprii în paralel cu platforma guvernamentală comună poate ridica semne de întrebare privind buna gestiune a fondurilor publice. Atât Curtea de Conturi (care auditează modul de utilizare a banilor publici), cât și eventualii parteneri de dezvoltare externi (de exemplu, Uniunea Europeană) ar putea considera o astfel de abordare ca fiind nejustificată economic. În lipsa unei justificări tehnico-strategice deosebit de solide și a unei alinieri clare la politica națională de digitalizare, cheltuielile planificate pentru un centru de date propriu ar putea fi privite cu rezervă sau chiar criticate ca fiind inefficiente. În concluzie, STISC subliniază că dezvoltarea de centre de date proprii de către entitățile publice nu reprezintă doar o abatere de la cadrul normativ, ci implică și riscuri semnificative de ineficiență și duplicare a resurselor. În cazul de față, planul SFS de a-și construi o infrastructură separată ar putea genera costuri suplimentare mari, fără beneficii proporționale, mai ales având în vedere obligativitatea găzduirii sistemului informațional pe platforma MCloud. Totodată, o asemenea inițiativă poate crea conflicte juridice ulterioare privind regimul de proprietate și utilizare a echipamentelor achiziționate (deoarece, conform Hotărârii Guvernului nr. 823/2020, aceste echipamente ar trebui transferate către platforma comună). Ținând cont de argumentele prezentate, care vizează atât cadrul legal, cât și eficiența economică și tehnologică, se impune	
--	--	--

		reconsiderarea abordării propuse. Utilizarea platformei MCloud pentru dezvoltarea și găzduirea noului sistem informațional al SFS ar asigura respectarea obligațiilor legale, eficiența cheltuirii banilor publici și integrarea armonioasă în infrastructura digitală guvernamentală. Această opțiune ar elimina riscurile de fragmentare a infrastructurii și ar demonstra un angajament ferm față de principiile bunei guvernări și ale transformării digitale unitare la nivel național.	
Ministerul Justiției (nr.04/1-8703 din 29.08.2025)	1.	Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit autorilor, proiectul de act normativ a fost elaborat în scopul stabilirii obiectivelor generale și specifice, a indicatorilor de monitorizare și evaluare, precum și estimărilor financiare pentru modernizarea infrastructurii sistemului informațional al autorității fiscale. În context, potrivit art. 6 lit. b) și h) din <i>Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern</i> , în realizarea funcțiilor sale, Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului și aprobă documente de politici și acte normative. Astfel, din punct de vedere conceptual, precizăm că nu avem observații de formulat.	S-a luat act
	2.	Referitor la textul propriu-zis al proiectului, în hotărâre, la pct. 1 cuvintele „conform anexei” se vor substitui cu cuvintele „se anexează”.	Se acceptă Redacție nouă
	3.	În anexă „Programul de dezvoltare al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2025-2027”: Parafa de aprobare se va indica după cum urmează: „Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2025”.	Se acceptă Redacție nouă
	4.	La capitolul 2. <i>Analiza situației</i> , secțiunea <i>Înregistrarea contribuabililor</i> , tabelul urmează a fi denumit, or, încadrarea acestuia în text este confuză.	Se acceptă Redacție nouă
	5.	Cu referire la abrevierea sistemului informațional al SFS (SISFS), în scopul clarității, sugerăm substituirea acesteia cu abrevierea „SI SFS”.	Se acceptă Redacție nouă
	6.	La capitolul 3 remarcăm că, potrivit pct. 16 din <i>Regulamentul cu privire la planificarea strategică</i> , aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 386/2020</i> Programul este un document de politici publice pe termen mediu (3-5 ani), elaborat pentru implementarea strategiilor, care detaliază și concretizează politicile ce urmează a fi realizate în domeniile acoperite de strategii. Obiectivele generale din Program trebuie preluate din	S-a luat act Obiectivul general pe termen mediu și obiectivele specifice sunt aliniate conform Strategiei de Dezvoltare a Managementului Finanțelor Publice pentru anii 2023-2030, aprobată prin HG 71/2023, Componenta 5 Politici fiscale și vamale și administrarea veniturilor

		strategia sectorială pentru a cărei implementare este elaborat programul și ajustate la perioada de implementare a programului și la subdomeniul acoperit de acesta (subpct. 18.3 din Regulament). Adițional, se va ține cont că, potrivit subpct. 18.4 din același <i>Regulament</i>, obiectivele specifice trebuie să fie operaționale, elaborate în baza obiectivelor generale ale programului, să prezinte rezultatele clare și bine definite conform criteriilor SMART: specific, măsurabil, realizabil, relevant, limitat în timp, inclusiv prin prisma respectării principiului egalității de gen. Urmare revizuirii obiectivelor, se va ajusta și proiectul Planului de acțiuni.	
	7.	La capitolele 7. <i>Autorități/instituții responsabile</i> și 8. <i>Proceduri de monitorizare, evaluare și raportare</i> , se va ține cont de prevederile pct. 2 și 3 din hotărâre, și se va asigura evitarea dublajelor normative.	Se acceptă Redacție nouă
	8.	La numerotarea elementelor structurale se va asigura respectarea prevederilor <i>Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> .	Se acceptă
Centrul Național Anticorupție (nr.06/2/14852 din 25.08.2025)	1.	Apreciind prin prisma prevederilor art.28 din Legea integrității nr.82/2017, coroborat cu prevederile art.2, 34, 36 din Legea nr.100/2017, conform pct.153 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, proiectul prenotat nu este pasibil expertizei anticorupție. Or, programul de dezvoltare al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat stabilește viziunea strategică, prioritățile esențiale și inițiativele planificate, având ca obiectiv accelerarea transformării digitale și asigurarea interoperabilității cu sistemele fiscale ale Uniunii Europene.	S-a luat act

Ministra finanțelor

Victoria BELOUS